

91. Nullo modo simul stare possunt, et argenti et animae amor. *Ibid.*, homil. 23.
 92. Dirus habendi amor velut crudelis tyrannus inhumana imperia hominibus imponit, et in feras feroces illos transfert. Hom. 35 super I Cor.
 93. Quem magnum vicit cupiditas pecuniarum? nullum, sed miserabiles valde atque abjectos. Homil. 23 super II Cor.
 94. Pecuniarum amor, ambitio dominandi et gloriae, vincula sunt et laquei. Serm. 9 super *Epist. ad Ephes.*
 95. Incantatio quaedam est et praestigium, cupiditas pecuniarum. Hom. 10 super I *Thess.*
 96. Qui pecuniarum insano tenetur studio, desiderium suum exsatiare nulla opum poterit copia. Hom. 7 super II *Timoth.*
 97. Nihil ita absque ullo gratitudinis sensu est, sicut pecuniae cupiditas. *Ibid.*
 98. Nihil ita pecuniarum desiderium infert, sicut pecuniarum ipsa possessio. Hom. 5 super *Epist. ad Tit.*
 99. Servitus pessima, cupiditas pecuniarum. Hom. 33 super *Epist. ad Hebr.*
 100. Amor pecuniae velut crudelis quaedam domina, omnium corda possidet, et tyrannica dominatione devincit. Hom. *Quod nemo laeditur.*
 101. Amor pecuniarum sevit ut barbarus, feret crudeliter ut tyrannus, debacchatur impudenter ut meretrix: nusquam miseretur, nusquam se pudet. *Ibid.*
 102. Amor pecuniarum inexplebilis est, et infinitus, quantoque plus processeris vite, tanto magis a fine aberis. Serm. de *Nequitia depulsa.*
 103. Pecuniarum amor vesana est cupiditas, morbus insanabilis, fornax inextinguibilis, tyrannus insatiabilis. Hom. de *Avaritia.*
 104. Nihil sic diabolo subijci hominem facit, ut inhiare opibus, atque habendi amore superari. Hom. 13 super *Math. Oper. perf.*
 105. Quovis fabricitante peior est, qui cupiditate pecuniarum captus est: quid enim turpius viro pecunias amante? Hom. 15 super *Epist. ad Hebr.*
 106. Pecuniarum cupiditas radix malorum omnium est, mater transgressionis, magistra nocendi, auriga malitiae, inventrix doli, seditionis origo, fovea scandali, promotrix mendacii. *De Inst. vitae sacerdot.*, cap. 5.
 107. Pecuniarum cupiditas sacrilegia committit et furta, praedas agit et incendia, bella gerit et homicidia. *Ibid.*
 108. Qui amat pecuniam, Dei servus non est. *Epist. 5 ad Quendam sacerdot.*
 109. Omni peccato peior est amor pecuniarum. Lib. 2 de *San. bono*, cap. 41, sent. 3.

JOAN. TRITH.

S. ISIDORUS HISPALENS.

110. Nunquam satiari novit cupiditas pecuniarum; semper enim eget, quantoque magis acquirit, tanto amplius querit: nec solum desiderio augendi exorciatur, sed etiam amittendi metu afficitur. *Ibid.*, sent. 7.
 111. Si bona mundi hujus peritura credimus, cur peritura tanto amore cupimus? *Ibid.*, sent. 8.
 112. Acris atque ad omnia auda pecuniarum amor, nec satietatem ullam sentiens, animam eam, quam ceperit, in extremum malorum precipitem agit. Lib. 3, epist. 24, ad *Martyrum.*
 113. Divites impedimentis pluribus implicati, immo catenati et compediti, serviunt ad nutum domine cupiditatis. *Prosec.*
 114. Cupiditas ita divites inextricabilibus vinculis irrevolvit, ut non possint in caelum aspicere, quoniam mens eorum prona humique defixa est. Lib. 7 de *Divin. inst.*, cap. 1.
 115. Mens pecuniae avida, cupiditatis est serva: quae nec abstinere novit a vetitis, nec gaudere concessis, nec pietati adhibere consensum: angustatur ex abundantia, trislatur et constringitur ex opulentia. *Prosec.*
 116. O ignis inextinguibilis, cupiditas insatiabilis? quis nunquam primo voto fuit contentus, cum adipiscitur quod optaverat? desiderat ampliora, in habendis semper, et nunquam in habitis finem constituit. *De Ligno vite*, tract. 10, de *Paupert.*, cap. 2.
 117. Amori pecuniae vills est omnis affectio, et anima lucri cupida, etiam pro exiguo perire non metuit. Serm. 9 de *Passione Dom.*
 118. Armatur gemina face homo pecuniae cupidus: avaritia, ut rapiat aurum; impietas, ut auferat Christum. Serm. in *Natali S. Laurentii.*
 119. Qui pecuniam appetit, fidem perdit: ut aurum redigit, gradium prodigit. Lib. 1 de *Avaritia.*
 120. Omnis qui possessionum curis stringitur, et divitiarum cupiditate distenditur, aversus est a Deo. Hom. 12 *Erodi.*
 121. Pecuniarum cupiditas non solum ebrum, sed et rabidum hominem reddit. Hom. 7 in cap. x *Levitic.*
 122. In avaritiam lapsus efficitur, cum homines parum pecuniae desiderant: aegrescente vitio, cupiditas increseit. Lib. 3 *Peri-Arcton.*, cap. 2.
 123. Avidus opum nunquam dicit, sufficit: et tanquam sanguisuga invincibilis, semper sanguinem silit. Serm. 34 in *Festo omnium Sanctorum.*
 124. O pecuniae amor! o tinea cordium, rubigo mentium, languor pessimus animarum, virtutum subversio, germen vitiorum; quomodo divitum corda excaecas? ut quanto amplius habeant, tanto minus habere se credant? *Tract. de Hierosol. peregrinat.*

S. ISIDORUS PLESIOTIA.

LACT. PIRRI.

S. LAURENTIUS JUSTIN.

S. LEO PAPA I.

S. MAXIMUS EPISCOPUS TAUREN. ORIGEN.

PETRUS BLESSENS.

S. PETRUS DAMIANUS. 125. Cupidus quisque duos sordentis pecuniae questus accumulat, vertens exedram in latrinam, quasi molem stercoris coacervat. Opusc. 31, cap. 2.
 S. PROSPER. 126. Jubet nobis imperiosa cupiditas, ut divina parvipendentes, possessionum terrestrium damnosa compendia cogitemus, etc. (Vide ibi plura scitu dignissima.) Lib. 2 de *Vita contemplat.*, cap. 15.
 PRUDENT. 127. Nec pareat propriis amor insatiatus habendi Pignoribus, spoliisque suos fames impia natos.
 In *Psychonach. de Avaritia et largitatis pugna.*
 128. Omne hominum rapit illa genus, mortalia cuncta Occupat interitum, neque enim est violentius ullum Terrarum vitium, quod tantis cladibus avum Mundani involvat populi, damnetque gehennae.
 S. THEODOR. 129. Infelix certe, et plusquam infelix, qui plura habendi cupiditatum incendii flagrat. Super *Habac.*, cap. II.
 THOMAS A KEMPIS. 130. Exterminat seminarium litis, qui abiecit vitium cupiditatis. *De Recognit. propr. fragit.*, cap. 4, sect. 2.
 131. Noli multa cupere, nam cupiditati nunquam satis erit, nec extinguitur cupido pretio rerum. *Medit. 18 de Paupert. Christi*, cap. 3.
 S. VALER. EPISCOP. 132. Tanta est apud aliquos cupiditas ut venalis pudor pueri feditatis inveniat: nam ita ad corruptionem corporis pecunia studiosae pensatur, quasi dignum aliquid comparatur. *Prosec.*
 133. Infelix profecto est, qui plus cupiditati consultit, quam pudori. Homil. 20, de *Avaritia.*
 S. ZENO EPISCOPUS ET MART. 134. Quid miser homo, auri argentique metalli incensus vana cupiditate torqueris? quid talentorum magnas struis congeries? *Prosec.*
 135. Quid hic remansura pervigil sollicitudine cassa, nec tibipis inde aliquid concedendo illibata custodis?
 136. Insuper de inopia quereris, qui quod habes, necquis: quidquid feceris, nihil horum tecum ad inferna portabis. Serm. 2 de *Avaritia.*
 137. Qui diligit aurum et argentum, non tantum deos colere, sed eorum mores et actus imitari perspicuum est. *Ibid.*
 138. Quodvis piculum, scelus, dedecus, nefas libenter admittit, cujus praecordia implacabilis cupiditas pestifera flamma repleverit. *Ibid.*
 SENTENTIAE PAGANORUM.
 ARISTOTEL. 139. Cum pecuniarum cupiditas in infinitum extenditur, illa quoque quo efficiunt infinita, cupiunt. Lib. 1 *Polit.*, cap. 6.

440. Dilige denarium, sed parce dilige formam: Quam nemo sanctus nec honestus captus habere. Lib. 4, *Distichor.*, metr. 11.
 CICERO. 441. Multos magnis incommodis afficit pecuniae cupiditas. Lib. 1 de *Invent. rhetor.*, num. 95.
 442. Pecunia est fugienda cupiditas: nihil enim est tam angusti animi, tamque parvi, quam amare divitias. *Prosec.*
 443. Magna eorum servitus est, qui pecunia cupiditate nullam conditionem recusant durissimae servitutis. *De Paradox.*, cap. 5.
 444. Si propter aviditatem pecuniae nullum questum turpem putas, si quotidie fraudas, decipis, poscis, pacisceris, auferis, eripis, si socios spoliis, serarum exulis; haec utrum abundantis, an egentis signa sunt? *Ibid.*, cap. 6.
 445. Qui innumerabiles cupiditates habet, quae brevi tempore magnas copias exhaustire possunt, hunc ego quomodo appellabo divitem, cum ipse egere se sentiat? *Ibid.*
 PLATO. 446. Pecuniae cupiditate capi, turpe est atque importunum. *Sisygia 5 de Convivio.*
 FLINIUS II. 447. Tanta invasit homines habendi cupido, ut possideri magis, quam possidere videantur. Lib. 9, epist. 30.
 SENECA. 448. Neminem pecunia divitem facit, immo contra nulli non majorem sui cupiditatem incensit. *Epist. 119.*
 449. Qui propter pecuniam amorem moritur, ostendit se nunquam sui causa vixisse. *De Moribus.*
 SIXTUS PHILOSOPH. 450. Amor pecuniae, amorem carnalium indicat. *Sent. 68.*
 451. Cupiditas possidendi, origo avaritiae est. *Ibid.*, sent. 129.
 452. Inexplebilis est omnis pecuniae cupiditas, propterea et semper indiget. *Ibid.*, sent. 138.
 Vide etiam tit. *Abundantia*, sent. 11; *Amor in genere*, sent. 15; *Avaritia*, sent. 114; *Aurum*, sent. 85; *Desiderium*, sent. 68; *Divitiae*, sent. 4; 233, 234; *Egestas*, sent. 18; *Habere*, sent. 4; *Judas*, sent. 90; *Rapina*, sent. 1; *Relinquere*, sent. 34.
 PEREGRINATIO.
 Etymologia. Peregrinus dicitur, quasi pergens longius. Super *Psal.* xxxviii, vers. 17.
 EUGO CARD. Definitio. Peregrinus est, qui transeundo terram alienam praeterit, nec manet ad vivendum, nec possessiones acquirat ad ibi sistendum. Super epist. 1 B. *Petri*, cap. II.
 Peregrinus est, qui solo corpore in hac peregrinatione constituitur, tota aviditate et desiderio in illa caelesti patria conversatur. *Ibid.*
 Peregrinatio est omnium quae sunt in patria coisstantissima deserto. *Cruciatu 3.*
 S. JOAN. CL.

Descriptio. Peregrinatio vera est omni confidentia noxia vacuus affectus, ignota sapientia, publicum fugiens prudentia, secreta via, invisibilis destinatio, occulta cogitatio, vilitatis appetitus, angustie desiderium, divini affectus argumentum, amoris copia, inanis gloria abnegatio, silentii profundum. *Cradu* 3.

Peregrinatio vera est omnium prosus rerum desperatio, ea ratione suscepta, ut nunquam cogitatio nostra a Deo separatur. *Ibid.*

Peregrinus est luctus perpetui, et penitus in memoria conditi amator. *Ibid.*

Peregrinus est, qui omnem suorum alienorumque affectuum memoriam fugit. *Ibid.*

HUGO CARD. *Divisio.* Triplex est peregrinus: peregrinus mundo, peregrinus celo, peregrinus Deo. Super IV, *Regum*, cap. IV.

SENTENTIE PATRUM.

S. AUGUST. 1. Dulcis est una patria, et vera una patria, sola patria: præter illam quidquid nobis est, peregrinatio est. Super *Psal.* LXI, vers. 4.

2. Cui peregrinatio dulcis est, non amat patriam: si dulcis est patria, amara est peregrinatio; si amara peregrinatio, tota die tribulatio. Quando non est tribulatio? quando in patria, delectatio. Super *Psal.* LXXXV, vers. 6.

3. Nos modo peregrinamur, et peregrinatio nostra gemit: gemit autem si scimus, quia peregrinamur. Super *Psal.* XCIII.

4. Odit valde patriam ille qui putat sibi bene esse cum peregrinatur. *Ibid.*

5. Incolere, peregrinari est: omnis homo in hac vita peregrinus est. Super *Psal.* LV, vers. 6.

6. Mutat homo patriam, et aliquando in peregrinatione illi bene est: invenit amicos fideles peregrinando, quos in patria invenire non potuit, et cum peregrinatur invenit quod non habebat in patria. Super *Psal.* CXXIX, vers. 5.

7. Animam dixit Propheta peregrinari: corpus peregrinatur locis, anima peregrinatur affectibus; si amaveris terram, peregrinaris a Deo; si amaveris Deum, ascendis ad Deum. *Ibid.*, vers. 5: *Multum incola fuit anima mea.*

8. Angitur cor christiani, quia peregrinatur, et desiderat patriam; etiam si felix secundum sæculum sit, gemit et angitur cor ejus, quia in peregrinatione se constitutum videt. Super *Psal.* CXXII, vers. 1.

9. Homini peregrino in sæculo, nulla est jucundior recordatio, quam civitatis unde peregrinatur: sed recordatio civitatis celestis in peregrinatione non est sine dolore atque suspirio. Super *Psal.* CXLV.

10. Iter agis, exiturus venisti, non remansurus: iter agis, stabulum est hæc vita. Ut ere nummo

quomodo viator in stabulum utitur mensa, calice, urceo, lectulo, dimissurus, non permansurus. Tract. 40, super *Evang.*, cap. 8.

11. Nemo tam libenter peregrino miseretur, quam qui peregrinationis exitus novit. *De Vita christiana*, cap. 8.

12. Ipse est christianus, qui in domo sua, et in patria sua peregrinum se esse cognoscit: patria nostra sursum est, ibi hospites non erimus. *De Verbis Dom.*, serm. 32.

13. Ipsa spes peregrinationi necessaria est, ipsa est que consolatur in via: viator enim quando laborat ambulando, ideo laborem tolerat; quia pervenire sperat: tolle illi spem veniendi, continuo franguntur vires ambulandi. *De Verbo apost.*, serm. 16.

14. Tibi suspiret peregrinatio mea. Lib. 12 *Conf.*, cap. 15.

15. In hac peregrinatione pignus nos consolatur. Tract. 32 super *Joan.*

16. Nihil aliud in hac vita nostræ peregrinationis meditemur, nisi quia et hic non semper erimus: et ibi nobis locum bene vivendo præparabimus, unde nunquam migremus. *Ibid.*

17. Si peregrinationem nostram in gemitu sentiremus, et sæculum non amaremus, ad eum qui nos vocavit, ipsa mente perpetuo pulsaremur. *Ibid.*, tract. 40.

18. Homo non amet peregrinationem: totum amarum sit, præter illum qui vocat. Tract. 9 super *Epist.* *Joan.*

19. Tædet me istius ærumnosæ peregrinationis. Lib. *Medit.*, cap. 21.

20. Ille est in tabernaculis, qui se esse in mundo intelligit peregrinum: ille se intelligit peregrinantem, qui se videt patriæ suspirantem. Tract. 28 super *Joan.*

21. Invenisti in via suspirantem peregrinum, adjuuge te illi, comes tuus est, curro cum illo, si tamen et tu hoc es. Tract. 40 super *Epist.* *Joan.*

22. Via porrecta est ad peregrinos, ambulemus per ipsam. *Ibid.*

23. Peregrinatio permittenda est ei qui potest eam citra detrimentum anime suæ, et ut commodum sit his cum quibus congregatur, perficere. *Quæst. diffuse explicat.*, quæst. 44.

24. Mirandum dolendumque illud est, quod plurimi similes se pro peccatore venia visitare sancta et poenit posita loca, cum fuerint reversi multo peiores sunt quam antea. In suis *Proverb.*, verbo *Mirandum*.

25. Peregrinus si prudens est, et non obliviscitur, quia peregrinatio, hæc cum labore transit et non magnopere secularibus implicatur:

mortuusque blanda hujus sæculi sicut aspera spernit. *Serm.* 7 *Quadr.*

26. Quam dulce est peregrinis post multam longi itineris fatigationem, post plurima terræ marisque pericula, ibi tandem quiescere, ubi et agnoscat suum Dominum quiescisse. *Serm. ad Milites templi*, cap. 14.

S. BONAV. 27. Qui in peregrinatione paupertatis, peregrinorum defectus habere noluunt, non veri sunt peregrini. *Serm.* 3, *Dom. infra octav. Epiph.*

28. Multi de sancta terra redeunt, et negligendo et male vivendo præmium amittunt. *Serm.* 3, *Dom. in oct. Pasche.*

29. Interdum peregrinus lacrymari cogitur, cum suæ patriæ recordatur. Tit. 7 *Diate.*

S. EPHEM. 30. Ex aliorum scandalis, dum peregrinantur, lucrum capi. Adhort. 4, tom. 2.

EVAGRIUS. 31. Peregrinus et pauper, Dei sunt colligium: qui eos excipit, confestim visum recipiet. Hab. apud *D. Joan. Damasc.* lib. 3 *Parall.*, cap. 37.

32. Advenit et peregrinis debetur, vel ex naturali lege, commiseratio. In fine *Argumenti super Psalm.* xxxviii.

GLOSS. INT. 33. Civis patriæ celestis, inquilinus est mundi. Super *Genes.* cap. xxi, in illud: *Et fuit colonus terra.*

S. GREGOR. MAGNUS. 34. Qui peregrinationem pro patria diligit, dolere etiam inter dolores nescit. Lib. 7, *Moral.*, cap. 8, num. 2, super illud *Job* vi: *Unde et verba mea.*

35. Peregrinatio est vita præsens, et qui suspirat ad patriam, ei tormentum est peregrinationis locus, etiam si blandus esse videatur. Lib. 9, in *Registro*, indict. 4, cap. 70, epist. 70, ad *Aurelium*.

S. HIERON. 36. Longinque peregrinationis terret difficultas. Epist. 4 ad *Heliodor.*

37. Non Hierosolymis fuisse, sed Hierosolymis bene vixisse laudandum est: quia et de Hierosolymis, et de Britannia æqualiter patet aula celestis. Epist. 43 ad *Paulin.*

HUGO A S. VICTORE. 38. Peregrinus, quo tendat, considerat; longitudinem itineris ante metitur, necessaria victus secum portat; quam minimum potest, se onerat; baculum gerit; pretiosus vestibus non induitur; bonæ societati se conjungit; a perfectione justitiam aliqua molestia ponderis non impeditur; non retrahitur a transitoris: per pericula se fidelibus commendat; timore et suspitione non caret; amore patriæ laborem tolerat, sua non multis ostendit; divitem se non prædicat; de fine itineris semper loquitur, cogitat, ad illum suspirat. Lib. 4 de *Prophet.*, cap. 14.

S. BASILIUS MAGNUS.

V. BEDA.

S. BERNARD.

HUGO CARD. 39. Merito peregrinatio dicitur hujus vite viatio, quia peregrina est nobis regio hujus exilii. Super *Ecclesiasten*, cap. 7.

40. Peregrinus non habet in terra aliena hereditatem, nec hospes propriam mansionem. Super *Epist.* ad *Hebr.* cap. 14.

41. Certius signum nostræ peregrinationis, sunt mores et operationes. *Ibid.*

42. Multi sunt peregrini coram mundo, sed non coram Deo. *Ibid.*

43. Quando quis peregrinationem suscepturus est, offerat Domino sacrificium precum, et ejus adiutorium invocet, et sic institutum aggrediat. Homil. 65 super *Gen.*

44. Qualem mercedem habet, qui propter Deum peregrinationem habet, qui suscipit peregrinantem. *Prosec.*

45. Fiant æquales pro mercede: et ille qui propter Deum laborat peregrinando, et iste qui propter Deum laborantem hospitalitate refrigerat. Homil. 6 super *Math.* *Oper. imperf.*

46. Prima virtus est, et tota virtus, peregrinum esse mundi hujus, et sospitem esse, et nihil commune habere cum rebus hujus sæculi, sed remaneri ab eis, sicut peregrinum decet. Homil. 24 super *Epist.* ad *Hebr.*

47. Qui propter Deum peregrinatur, habitus omnesque affectus sæculi deponat, ne perturbationibus ludibrio sit. *Gradu* 3.

48. Fieri non potest, ut in his anima non periclitetur, qui corpore et cogitatione ab omnibus, et propinquis et extraneis, non se peregrinum fecerit. *Ibid.*

49. Ecco in hac vita positi peregrinos nos esse cognoscimus, et tamen finiri nostram peregrinationem non oramus: sed patriæ celestis oblii, peregrinationis carcerem diligimus. *De Vanitate et miser. hum. vite*, cap. 3.

50. Pium quidem est ire, pium non ire: bona est peregrinatio, quam comitata fuerit sancta devotio. Lib. 7, epist. 20 ad *Prior. Cantuariens.*

51. Qui multum peregrinantur, raro sanctificantur. Lib. 4 de *Imitatione Chr.*, cap. 23, sect. 4.

52. Ubicumque fueris, extraneus es et peregrinus. *Ibid.*, lib. 2, cap. 4, sect. 8.

53. Felix peregrinus qui habet hospitium in caelis. In *hortulo rosar.*, cap. 4.

SENTENTIE PAGANORUM.

54. Male sunt leges, que peregrinos urbibus uti prohibent, eosque exterminant. *Prosec.*

55. Usu urbis prohibere peregrinos sane inhumanum est. Lib. 3 de *Offic.*

56. Adversus peregrinos sanctissima fœderum auctoritas est constituenda. *Sirizya* 4, lib. 5, de *Legibus*.

57. Multa cautione opus est ei, cui vel exigua prudentia est, ne adversus peregrinos ullo modo

S. JOANNES CHERYSOST.

S. JOAN CL.

JOAN. TRITH.

PETR. CELL.

THOMAS A KEMPIS.

CICERO.

PLATO.

peccet : maximum enim peccatum est, cum in peregrinos supplices peccatur. *Prose.*

58. Deus, qui eximius est custos afflicti peregrini supplicis, non feret impune eum qui supplicem violaverit. *Ibid.*

SENECA.

59. In peregrinatione vitam agentibus, hoc venit ut multa hospitia habeant, nullas amicitias. *Epist. 2.*

60. Quid prodesse peregrinatio potuit? non voluptates temperavit, non cupiditates refrœnavit, non iras repressit, non indomitos amoris impetus fregit, nulla denique animo mala eduxit. *Epist. 104.*

61. Peregrinatio notitiam dat Gentilium. *Ibid.*
62. Quandin nescies quid fugiendum, quid petendum, quid necessarium, quid supervacuum, quid justum, quid honestum sit, non erit peregrinari, sed errare. *Prose.*

63. Nullum tibi opem feret ista peregrinatio; peregrinaris enim cum affectibus tuis, et mala te sequuntur : utinam quidem sequerentur, longius abessent : nunc fors illa, non ducis. *Ibid.*

64. Peregrinatio non facit medicum, non oratorem, nulla ars peregrinatione discitur : quid ergo? sapientia res omnium maxima in peregrinatione colligitur? *Prose.*

65. Nullum, mihi crede, iter est, quod te extra cupiditates, extra iras, extra motus sistat, quamdiu malorum gestaris causas.

66. Medicina ægro, non regio quærenda est : te igitur emenda, onera tibi detrahe, et desideria saltem intra modum contine; omnem ex animo erade nequitiam, si vis peregrinationes habere jucundas ac fructuosas. *Ibid.*

67. Magnus animus, conscius sibi melioris nature, dat operam, in hac statione peregrinationis in qua positus est honeste se atque industrie gerat : ceterum nihil, quo circa ipsum sunt, suum judicat, sed ut commodatis utitur, peregrinus et propeperans. *Epist. 120.*

PERFECTIO:

S. DIONYS.
AREOPAG.

Definitio. Perfectus dicitur, qui nunquam augetur, semperque suis omnibus numeris est absolutus. *De Divinis nominibus*, cap. 43.

ARISTOTEL.

Perfectum esse, cui nihil deest : et est duplex, scilicet simpliciter et extra quod nihil est, et perfectum in genere. *Lib. 5 Metaphys.*, text. 21.

S. AMBROS.

SENTENTIE PATRUM.

1. Perfectorum est non facile mundanis moveri, non turbari metu, non exagitari suspitione, non terrore contenti, non dolore vexari. *Lib. 2, de Jacob.*, cap. 6.

2. Sunt multi qui ad perfectionis culmen subito conscendere conantur, sed quia per gradus virtu-

tum non descendunt, facile corrumpunt. *Super Apocal.*, cap. 4.

3. Summa hominis perfectio in hoc consistit, quod mens hominis Deo vacet. *Part. 4, tit. 12, cap. 2.*

4. Nullus perfectus aliquo eget, et quod videtur corpori necessarium sumet si affuerit : si non affuerit, non eum istarum rerum franget inopia. *De Beata vita, in Disputatione tertie diei.*

5. Non in annis, sed in animis est perfectio. *De Sabat. docum.*, cap. 43.

6. Perfectus dicitur, non qui in etate, sed qui in sese perfectus est. *Ibid.*

7. Illa est summa perfectio, cui nihil addatur, cum id quo tenditur, cœperit possideri. *De Nat. et Grat.*, cap. 12.

8. Cur non præciperetur homini perfectio, quamvis eam in hac vita nemo habeat? non enim recte curritur, si quo currendum est nesciatur : quomodo autem sciretur, si nullis præceptis ostenderetur? *De Perfect. justitiae*, cap. 8, ratiocinat. 47.

9. Potest fieri ut sit aliquis sapientiæ auditor, cuius nondum sit perfectus et doctor : potest perfectus esse justitiæ cognitor, nondum perfectus effector : potest perfectus esse ut diligit inimicos, qui nondum est perfectus ut sufferat. *Lib. 2 de Peccator. meritis et remis.*, cap. 15.

10. Quotquot perfecte currimus, hoc sapiamus quod nondum perfecti sumus, ut illic perficiamur, quo perfecte adhuc currimus. *De Perfect. justitiæ*, cap. 8, ratiocinat. 47.

11. Nemo se dicat perfectum hic, decipit se, fallit se, seducit se; non potest hic habere perfectionem. *Super Psalm. xxxviii*, vers. 41.

12. Hic non potes esse perfectus, nisi scias hic te non esse posse perfectum; hæc ergo erit perfectio tua. *Ibid.*, vers. 42.

13. Perfectus non crescit; Deus autem non credit, nec minuitur : si enim crescit, perfectus non est : si minuitur, Deus non est. *Tract. 44 super Evang. Joan.*, cap. 3.

14. Qui adhuc querit, perfectus non est. *Lib. 4, contra Academ.*, cap. 3.

15. Qui ad finem non pervenit, fateor quod perfectus non sit. *Ibid.*

16. Omnia esse incipiunt et crescunt, ut perficiantur; et perfecta senescunt, et intereunt. *Lib. 4 Conf.*, cap. 10.

17. Perfecto tibi displicet rerum imperfectio, ut ex te perficiantur, et tibi placeant. *Ibid.*, lib. 43, cap. 4.

18. Tunc perfecti sumus in charitate; quando nihil restat ex infirmitate. *Epist. 29.*

19. Non est homo perfectus, si vel anima carni,

S. ANTONIN.

S. AUGUST.

vel animæ ipsi mens humana defuerit. *Epist. 57.*

20. A perfectis requiescit Deus, qui nec perfectis eget, quo beatior esse possit. *Lib. 4 de Genesi ad lit.*, cap. 177.

21. Erit quandoque perfectio boni, quando erit consumptio mali. *De Continent.*, cap. 8.

22. Ad perfectionem paterna flagella perduunt. *Annot. in Job*, cap. 38.

23. Quamdiu perfectionem angeli non habemus, præsumptionem diaboli non habemus. *Lib. 2, de Baptismo contra Donat.*, cap. 5.

24. Cum ad perfectam vitam Deus perduxerit, non deserit, si non deseratur. *De Nat. et Grat.*, cap. 26.

25. A fundamento fidei non recedamus, ut ad culmen perfectionis veniamus. *Tract. 39 super Joan.*

26. Perfectio boni est consummatio et finis mali. *Ibid.*, tract. 41.

27. Hoc debet conari omnis qui tendit ad perfectionem, ut et ipsa concupiscentia quotidie in proficiente minuatur. *Ibid.*

28. Minuitur in vita proficientium, quod in vita consumitur perfectorum. *Ibid.*

29. Non proficit, quod perfectum est. *Tract. 4 super Epist. Joan.*

30. Omnes imperfecti sumus, et ibi perficimur, ubi perfecta sunt omnia. *Homil. 34 ex LIII Hom.*, cap. 10.

S. BASILIUS

MAGNUS.

S. BERNARD.

31. Basis ac fundamentum ad perfectionem, ipsa est religio et pietas. *Homil. 4 in Hexam.*

32. Perfectus omnis reputatur in cuius anima tria hæc congruenter concurrunt; si placens est Deo, cautus sibi, et utilis proximo. *Serm. 57 super Cant.*

33. Nemo perfectus est, qui perfectior esse non appetit : et in eo quisque perfectiorem se probat, quod ad majorem tendit perfectionem. *Epist. 34, ad Drogomen monach.*

34. Perfectus non habet quo proficiat, et qui proficit, eo ipso quo proficit, perfectus non esse convincitur. *Epist. 255 ad Abbat. Garinum.*

35. Indefessum proficiendi studium, et jugis conatus ad perfectionem, perfectio deputatur. *Prose.*

36. Si enim studere perfectioni, esse perfectum est, profecto nullo proficere, deficere est. *Ibid.*

37. In proposito perfectionis apparere imperfectum, ævius est. *Epist. 249 ad Bernard. priorem portarum.*

38. Perfectæ conversationis culmen apprehendet; nulli enim in eodem statu diu esse conceditur. Servo Dei aut semper proficiendum, aut deficientium est : aut sursum nititur, aut in inferiora urgetur. *Prose.*

39. Ab omnibus autem vobis perfectio exigitur, licet non uniformis; sed si incipis, incipo perfecte : si jam in profectu es, et hoc ipsum jam perfecte ago : si autem perfectionis aliquid attigisti, teipsum in temetipso metire. *De Vita solitar.*

40. Perfectum nolle esse, delinquere est. *Ibid.*

41. Non deficiat neque tepescat, ut gradum perfectionis possit ascendere; ad quem non nisi multis laboribus pervenitur. *De Ordine vitæ.*

42. Perfectio alta res est valde, inquirentes habet multos, porventientes paucos, exequentes multo pauciores. *Epist. ad Quemdam.*

43. Ille perfectus dicitur esse, qui in via divinis meritis adornatur, et in patria regio diademato coronatur. *Serm. 1 de SS. Philippo et Jacobo.*

44. Magna est perfectio, sum imperfectiois cognitio. *Lib. 1 Pharetra*, cap. 35.

45. Non potest dici perfectus, qui humilitatis virtute privatus est. *Super Psalm. cxviii*, vers. *Humilitatis sum.*

46. Vere digna confusio est, ubi nihil amplius gessimus ab his, quibus amplius intelleximus. *Prose.*

47. Si confusio nobis erit æquales sæcularibus inveniri in operibus bonis; quid erit nobis, si inferiores nos ac deterioris examinatio futura reperiat? *Lib. 6 Recogniti.*

48. Is est perfectus, qui in unaquaque virtute se recte gerit. *Lib. 4 Stromat.*

49. Perfectus multis modis accipitur : perficitur enim et consummatur, ut pius ac religiosus, et ut tolerans, et ut continens, et ut operarius et martyr, et ut cognitione præditus. *Ibid.*

50. Nihil per se absoluteque perfectum, aut quod omnino perfectionis non indigeat, nisi id quod revera absolute perfectum est, et perfectionis est principium. *De Cælesti hierarchia*, cap. 10.

51. Hoc valde pensandum est omni religioso, ac metuendum, cum status religiosorum sit status perfectionis acquirendæ : ideo ad proficiendum dignam diligentiam, debitumque conatum non impendere absque mora set indilate, utpote, tempore opportuno, extat eis dampnabile ac mortale precipitium. *In Hymno de temp. feriati, ad Matut.*

52. Nemo repente fit summus, nec subito perfectus, sed pedetentim proficitur, atque de statu incipientium ad statum proficientium, et de statu proficientium ad statum pertingitur perfectorum. *In Exhort. ad novitios*, art. 3.

53. Student religiosus quotidie humilior, timoratio, et custoditior fieri, atque in reformationis interna perfectior inveniri. *De Profess. monast.*, art. 7.

54. Necessè est, ut quod spiritualis homo inten-

S. BONAV.

CASSTORUS.

PAPA.

CLEMENS

ALEX.

S. DIONYS.

AREOPAG.

DIONYSIUS

CARTHUS.

- dit ad majorem perfectionem ascendere, eo in fortiori ac profundiori virtutum fundamento figat suam conversationem. *De Perfect. spirit.*, art. 19.
55. Si vis tendere ad perfectionem, necesse est ut studeas mentis tue vitiosas passiones edomare. *De Perfect. charit.*, art. 4.
- S. EPHREM. 56. Perfectio est cujusvis sermonis, et omnis actionis finis. *De Juliano anachoreta.*
- GLOSS. ORD. 57. Nemo est tam perfectus, qui non possit crescere. *Super Epist. ad Ephes.*, cap. 11, in illud: *Crescit in templum sanctum.*
- S. GREGOR. MAGNUS. 58. Quo vir sanctus semetipsum imperfectum respicit, inde ad humilitatis culmen perfectior assurgit. *Prosec.*
59. Viri sancti unde se destructores estimant, inde locupletiores ad celestis patrie constructionem surgunt. *Lib. 5 Moral.*, cap. 4.
60. Qui nonnunquam sanctitatis habitum tenent perfectionis meritum ex quo non valent. *Ibid.*, lib. 31, cap. 8, num. 11.
61. Perfectio de patientia nascitur, quia statim post patientiam, viarum perfectio subinfertur. *Prosec.*
62. Ille vere perfectus est, qui erga perfectionem proximi impatiens non est.
63. Qui alienam imperfectionem ferre non valet, patientiam deserit, ipse sibi testis est Deus, quod perfectus nequid proficit. *Ibid.*, lib. 5, cap. 13, num. 14.
64. Qui culmen perfectionis apprehendere nituntur, prius se in campo operis per exercitium probent. *Ibid.*, lib. 6, cap. 17, num. 27.
65. Plerumque omnipotens Deus idecirco rectorum mentes, quamvis ex magna parte perficit, tamen imperfectas ex parva aliqua parte derelinquit, ut cum miris virtutibus rotulant, imperfectionis suae tadio tabescent. *Part. 2 Pastor.*, cap. 1.
66. Sublimitas perfectionis non consistit in fortitudine boni operis, sed in virtute contemplationis. *Lib. 3 in I Reg.*, cap. 5, super illud: *Si in toto corde vestro convertimini.*
67. Tam certa virtus perfectionis est, ut fructus ejus qui nondum constant in re, constant in spei certitudine. *Ibid.*, lib. 4, cap. 4, super illud: *Et de asinis quas perdidisti.*
- S. HIERON. 68. Tu perfectum te fore pollicitus es: nam cum derelicta militia seculi te castrasti, quid aliud quam perfectam secutus es vitam? *Prosec.*
69. Perfectus servus Christi nihil præter Christum habet: si quid præter Christum habet, perfectus non est: et si perfectus non est, cum se perfectum fore pollicitus sit, ante mentitus est.
70. Si perfectus es, cur bona paterna desideras? Dominum testifisti, si perfectus non es. *Epist. 1 ad Heliodor.*

71. Ubi per inquietudinem aliquid aufertur ex studio, minus sit ab eo quod tollitur: et ubi minus est, perfectum non potest dici. *Ibid.*
72. Constat perfectum monachum in patria sua esse non posse: perfectum esse nolle, delinquere est. *Ibid.*
73. Hæc hominibus sola est perfectio, si imperfectos esse se noverint. *Epist. 23 ad Ctesiphont.*
74. Hæc est hominis vera sapientia, imperfectum esse se nosse: atque ut ita loquar, cunctorum in carne justorum imperfecta perfectio est. *Lib. 1 Dialog. advers. Pelag.*
75. Non minuisse solum, sed et non auxisse culpabile est. *Epist. 1 ad Demetriad.*
76. Ad omnem morum perfectionem, mentis aciem intende. *Ibid.*
77. Perspicuum est omnem hominem, quamvis ad perfectionem venerit, tamen indigere misericordia Dei, et plenam perfectionem ex gratia, non ex merito possidera. *Lib. 14 super Eszech.*, cap. 46, super illud *Philip. III: Quasi jam perfectus sum.*
78. Quanto plus quis ascenderit, tanto perfectior erit. *Lib. 5 Dilase.*, cap. 9.
79. Satis miserum est, ut cum debeas ad perfectionem tendere, incipias ad inferiora decidere. *Lib. 4 de Cenob. instit.*, cap. 36.
80. Non leve noveris esse peccatum, perfectionem professum quempiam, ea que sunt imperfecta sectari. *Ibid.*, cap. 38.
81. Puritate charitatis perfectio possidetur. *Ibid.*, cap. 43.
82. Evidenter monstratur non posse quemquam perfectionis finem attingere, nisi per humilitatem veram. *Ibid.*, lib. 12, cap. 23.
83. Jejunia, vigiliae, meditatio Scripturarum, nuditas ac privatio omnium facultatum, non perfectio, sed perfectionis instrumenta sunt. *Collat. 1, Abbat. Moysis*, cap. 7.
84. Sunt qui Evangelicam perfectionem simulare potius quam in veritate arripere malunt, emulatione scilicet eorum vel laudibus provocati, qui universis divitiis mundi perfectam Christi preferunt nuditatem. *Collat. 18*, cap. 7.
85. Miserum est cujuslibet artis ac studii disciplinam quempiam profleri, et ad perfectionem ejus minime pervenire. *Collat. 19, Abbat. Joann.*, cap. 5.
86. Perfectionis culmen pertingere cupienti non satis proderit ad finem penitentiae pervenisse, id est, ab illicitis temperare, nisi etiam in illis virtutibus indefesso cursu semetipsum semper extenderit. *Collat. 20, Abbat. Piniufi*, cap. 11.
87. Quamdiu imperfecti sumus, nobis pariter: ubi autem perfectiores facti fuerimus, perfectio-

HUGO A S. VICTORE.
JOAN. CASS.

- rum certamina etiam suscipimus. *Serm. de Job et Abraham.*
- S. JOAN. DAM. 88. Ad perfectionem adipiscendam, ingens in secessu subsidium positum est. *Lib. 1 Parall.*, cap. 37.
- JOAN. GEENS. 89. Nulli negant posse aliquos extra statum perfectionis inveniri valde perfectos: sicut e contra, proh dolor! perfectionis professio, vel status, multos patitur imperfectos. *De Relig. perf.*, cons. 5.
- JOAN. TRITH. 90. Currendum est non in secessu pedum, sed ordine virtutum: celeriter, non pigre: affectualiter, non aediose. *Super prolog. Regul. S. Bened.*, cap. 2, text. 2.
- S. ISID. HISP. 91. Nihil in eo perfectum est, cui Spiritus sanctus deest: sancto itaque cunctorum bonorum in Spiritu sancto consistit. *Super Josue*, cap. xiv, cap. 15.
- LACT. FIRM. 92. Nemo perfectissimus, nisi qui omnes gradus virtutis impleverit. *Lib. 5 de Devin. inst.*, cap. 15.
- S. LAURENT. JUSTIN. 93. Nemo criminibus praegravatus, ad perfectionis valet evolare fastigium. *De Perfect. gradib.*, cap. 6.
94. Arduum prorsus est perfectionis propositum, difficilis ascensus, et beata comprehensio: currunt multi, sed apprehendunt pauci. *Tract. de Compunct et complacentia.*
- S. LEO PAPA. I. 95. Hæc est perfectorum vera justitia, ut nunquam presumant se esse perfectos: ne ab itineris nondum finiti intentione cessantes, ibi incidunt deficientis periculum, ubi proficiendi deposuerint appetitum. *Prosec.*
96. Quia ergo nemo nostrum tam perfectus est, ut perfectior esse non possit. *Serm. 2 Quadrag.*
- LUDOV. EL. 97. Quotquot religioni per professionem sese astringunt, obligati sunt totis viribus ad perfectionem contendere, licet non sint obligati ad eam pervenire. *Epist. ad Clement. Levantium.*
- S. MACHAB. ÆGYP. SEN. 98. Christiani perfecti, qui meruerunt ad gradum perfectionis pervenire, et regi proximi fieri, cruci Christi perpetuo consecrati sunt. *Hom. 17.*
- S. NILUS. 99. Quanto magis proficis, tanto magis te abesse a perfectione intelliges. *Parones. 29.*
- ORIGEN. 100. Melius est perfectam vitam querentem, in itinere mori, quam nec proficisci quidem ad perfectionem. *Hab. apud Bedam*, in suis *Scitulis*, cap. 5.
- PETRUS BLESSENS. 101. Dum adhuc in profectu es, nunquam te perfectum existimes. *Epist. 137, ad Alexand. de S. Albano.*
102. Ad perfectionem facilius et compendiosior via est obedientia, extra quam vix et raro perfecti fiunt. *Ibid.*, serm. 21, de *Ascens.*
- S. PETRUS 103. Sancti quique quanto celsiori perfectionis

S. JOANNES CHRYSOST.

- sunt præditi, tanto majori sunt humilitate fundati. *Opusc. 32*, cap. 8, gradu 42.
104. Tanto quis divinis vicinior factus est, quanto supra humana omnia studio perfectionis ascendit. *Lib. 2 de Vita contemplat.*, cap. 5.
105. Hic quantalibet quis excellentia sanctitatis emineat, quantalibet commenta perfectionis excellat: potest quidem fieri pro modulo hujus vite perfectus; sed non est sic de sua perfectione securus, ut non debeat esse de casu sollicitus. *Ibid.*, cap. 9.
106. Non potest perfectum exteriorum honorum fastigium pertingere, qui interiorum honorum dulcedinem nondum meruit gustando sentire. *Part. 1, tract. 2, de Extermin. mali*, cap. 7.
107. Perfectionis gratia quanto melius agnoscitur, tanto ardentius concupiscitur. *Ibid.*, cap. 9.
108. Ubi perfectio animi, ibi et inhabitatio Dei: quanto ad perfectiones appropinquatur; tanto mens arctius federatur. *Part. 1, in Allegor. tabernac.*
109. Non consummatam hominis perfectionem assequi, cujusvis est hominis. *In Encomio calvitii.*
110. Venustate ac decore non indiget quod perfectum est. *Ibid.*
111. Non sufficit ad perfectionem sola possessio divina scientie, sed oportet virtutem ad actum deducere, qua quidem apprehensa, certam tutamque illius viam. *Super Psalm. II, vers. penult.*
112. Ridelicum est perfectionis magistrum fieri, qui perfectionem per experimentum non novit. *De Perfect. vite Spirit.*, cap. 19.
113. Si omni anno unum vitium extirparemus, cito viri perfecti efficeremur: sed modo e contrario sæpe sentimus, ut meliores et puriores in initio conversionis nos fuisse inveniamus, quam post multos annos professionis. *Lib. 1 de Imitatione Christi*, cap. 11, sect. 5.
114. Multorum est incipere, paucorum proficere, paucissimorum ad perfectionem pervenire. *In Hortulo rosar.*, cap. 4.
115. Rara avis perfectio. *Ibid.*
116. Quanto plus homo scit se distare a perfectione, tanto prope est perfectio. *De vita Gerardi magni*, cap. 18, sect. 20.
- SENTENTIE PAGANORUM.
117. Perfectum nihil est prorsus, quod non habeat finem. *Lib. 3 Phys.*, cap. 6, text. 64.
118. Perfectum nasci solet a perfectione. *Lib. 2 de Generat. animal.*, cap. 1.
119. Perfectus est, cujus accessu nullo amplius nobis opus est. *Lib. 1 Magor. moral.*, cap. 2.

DAMIANUS.

S. PROSPER.

RICHARD. A S. VICTORE.

S. SYNESIOS EPISCOPTUS.

S. THEODOCR.

S. THOMAS AQUINAS.

THOMAS A KEMPIS.

ARISTOTEL.

- CICERO. 120. Omnia et in animo et in corpore perfecta velimus esse. Lib. 5 de *Finitibus*, num. 37.
- SENECA. 424. Projice omnia vana, si sapias, immo ut sapias et ad hominem mentem magno cursu, ac totis viribus tende: si quid est quod teneris, expedi, aut incide. Epist. 17.

PERICULUM.

ARISTOTEL. *Definitio*. Periculum est timendo rei appropinquatio. Lib. 2 *Rhetor.*, cap. 5.

SENTENTIE PATRUM.

- S. AMBROS. 1. Mihi quidem etsi prestabilis communi videatur usui, sapientem de periculo quam insipientem evadere, tamen non videtur quod vir christianus, et justus, et sapiens, querere sibi vitam aliena morte debeat: utpote qui etiam in latrone armatum incidat, ferentem referre non possit: ne dum salutem defendit, pietatem contaminet. Lib. 3 *Offic.*, cap. 4.
2. Quam dulce quod a periculo incipit, et in periculis desinit: periculum emittit, nec pro arbitrio possidetur! Lib. 1 de *Virginibus*.
- S. ANTONIN. 3. Ubi periculum vertitur, vitanda est mora. Part. 2, lit. 9, de *Acedia*, cap. 43.
- S. AUGUST. 4. Nihil ad misericordiam sic inclinat, quam proprii periculi cogitatio. In *Exposit. super Epist. ad Galatas*, cap. vi.
5. Quanto majus periculum fuit in prelio, tanto majus est gaudium in triumpho. Lib. 8 *Conf.*, cap. 3.
- V. BEDA. 6. Nunquam periculum sine periculo vincitur. In suis *Proc.*, verbo *Nunquam*.
- S. BERNARDINUS SEN. 7. Ubi gravius periculum imminet, ibi majori solertia eucurrendum est. Serm. 20, *Fer. 3. Dom.*, 2, *Quadrages.*
- S. BERNARD. 8. Qui pavet, cavet: qui negligit, incidit. Serm. de *Comers. ad clericos*, cap. 5.
9. Periculatur castitas in deliciis, humilitas in divitiis, pietas in negotiis, veritas in multiloquio, charitas in hoc saeculo nequam. *Ibid.*, cap. 30.
10. Invalescens periculo, invalescit et metus. Serm. 54 super *Cant.*
11. Providere iustitiam periculi, sapientis hominis est. Serm. 55 ad *Savorem*.
- S. BONAV. 12. Proximus periculo diu tutus non erit. In collat. de *Contempta saeculi*.
- CASSIODOR. 13. Si corpus periculis exponitur, animae tamen salus illa servetur. Super *Psal. lxxv.*, vers. 4.
14. Anxius spiritus vicinalitatem periculi prodit. Super *Psal. cxlii.*, vers. 4: *Ei anxius est*.
- S. CYPRIAN. 15. Nemo tutus est diu periculo proximus. Epist. 62, ad *Pomponium*, cap. 1.
16. Nimium praecipit est qui transire contendit, ubi alium conspexerit cecidisse: et vehementer

infransis est cui non incutitur timor alio perente. De *Singularit. clericor.*, cap. 2.

17. Amator est salutis suae, qui evitat alienae mortis incursum: ipse est providus, qui sollicitus fit cladiibus ceterorum. *Ibid.*

18. Plus est periculum inter medias acies ignorasse, quam periculum non vidisse. Homil. in *Litanis*.

19. Quotidianus est illius periculi metus, cuius necitur incursum. *Ibid.*, homil. 1 ad *Monachos*.

20. Qui est in maximis periculis, proximus est morti. In *Annot. super Psal. ix.*, vers. 14.

21. Minus diligitur creptio, si nescitur periculi magnitudo. Super *Job*, cap. xi.

22. Naturale est unumquemque in suo periculo plus de alio quam de se sperare. Super *Joan.*, cap. i.

23. Contra communa periculum communis fiat oratio. *Ibid.*

24. Fit aliquando causa periculi res salutis. Lib. 7 in *Registro*, indict. 2, cap. 110, epist. 110, ad *Sivarium episc.*

25. Quid prodest cuncta munisse, si per unum locum perniciosus hosti praebatur accessus? *Ibid.*

26. Melius est in periculis esse, quam securo agere. Epist. 50, ad *Casarium frat.*

27. Securius est perire non posse, quam juxta periculum non peris. Epist. 47 de *Vitando suspecto contub.*

28. Ubi necessitas exigit, periclitari melius est, quam perire. Epist. 6, ad *Amicum*.

29. Nocivum non debet esse periculum, ubi nascitur premium. *Ibid.*

30. Felix quem faciunt aliena pericula cautum. Super *Epist. ad Romanos*, cap. ix.

31. Sunt multi temerarii in periculis et naufragii spiritualibus: temerarium enim est, non cavere ubi multa sunt pericula. Super *II Cor. xii.*

32. In evidentibus periculis, magna acceleratione opus est et studio. Homil. de *Habenda cura salutis proximi*.

33. Sanctorum animae cum in pericula ceciderint, non quomodo periculis liberentur, considerant: sed quo persequentes incurrent, salagunt. Homil. 16 ad *Populum Antioch.*

34. Ut supervacue ac superflue se quisquam in periculum jactet, hoc diabolicum est. Homil. 26 super *Epist. ad Hebr.*

35. Qui non timet periculum, jam certe prope interitum est. Lib. 1, homil. 9 ad *Monachos*.

36. Nunquam prudenter de securitate praesumitur, cum periculum non vitatur. Part. 1 de *Regione claustr.*, tract. 2, reg. 2, art. 7.

37. Nusquam securius vivitur, quam si periculum semper timeatur: enimvero periculum qui

S. EUSEBIUS EMISSEN.

FRANCISCUS TITELMAN.

GLOSS. INT.

LACT. FIRMI.

S. LAURENTIUS JUSTINI.

S. GREGORIUS MAGNUS.

S. GREGORIUS NAZ.

S. HIERONIMUS.

S. PETRUS CRYSOLOGUS.

S. PROSPER.

SALVIANUS.

HUGO CARD.

THEOPHILACTUS.

S. JOHANNES CHRYSOSTOMUS.

S. THOMAS AQUINAS.

JOANNES TRITH.

ARISTOTEL.

CICERO.

timet, cavet: qui negligit, incidit. De *Inst. vitae sacerdot.*, cap. 1.

38. Nihil tutius in periculo fuga. Orat. 1 in *Conventu abb. habita*.

39. De mora periculis robor. *Ibid.*

S. ISIDORUS HISP. 40. In magno mali discrimine, ut evadendi aditus pateat, minora potius eligenda sunt, ut majora pericula vitentur. Lib. 3 de *Sum. bono*, cap. 5, sent. 22.

41. Non diu tutus esse poterit, qui periculo proximus fuerit. *Ibid.*, cap. 17, sent. 2.

42. Proximus periculo, diu tutus non eris. Lib. 2 de *Synon.*, cap. 4.

43. Non mereamur in periculo liberari, si non succurrimus: nec mereamur auxilium, si negamus. Lib. 6 de *Divin. inst.*, cap. 12.

44. Quid prodest equorum evasisse procillas, marisque pertransisse pericula, et in portu praenegligentia periclitari? multi namque pereunt securitate *Prosec.*

45. Pericula quippe hominem circumspectum, vigilantem, sollicitum et robustum faciunt, securitas vero dormitantem, lentum, imprudentem et remissum. De *Discipl. monast. conversat.*, cap. 14.

46. Pericula despiciat, qui tendit ad regnum. Serm. 22.

47. Sicut periculum vincere virtutis est: ita felicitatis est evasisse. *Ibid.*, serm. 29.

48. Si periculosum est navim inter floccos caute non regere, quanto periculosius est eam undis intumescens fluctuantem in tempestate relinquere? Lib. 1 de *Vita contemplat.*, cap. 16.

49. Nemini facilis sua causa fit, nullus difficiliter evadit, quam qui se evasurum praesumpserit. Lib. 4 ad *Eccles. cathol.*

50. Temere se in periculis objicere, Deo gratum non est. Super *Math.*, cap. xii, in illud: *Secessit illinc*.

51. Ubi majus est periculum, ibi major virtus ostenditur, si periculum evitetur. De *Perfect. vitae spirital.*, cap. 20.

52. Quamvis quilibet sapiens magis eligeret esse tante virtutis, ut etiam inter pericula quaecumque illatus posset persistere, nullus tamen nisi insipiens statum periculosiorem ex hoc ipso statui securiori preferret. *Ibid.*

SENTENTIE PAGANORUM.

53. Qui non possunt fortiter pericula subire, servi sunt invadendum. Lib. 7 *Polit.*, cap. 15.

54. Animus paratus ad periculum, si sua cupiditate, non utilitate impellitur, temeritatis potius nomen habet, quam fortitudinis. Lib. 1 *Offic.*, num. 63.

55. Fugendum est illud, ne offeramus nos pe-

riculis sine causa, quo nihil potest esse stultius. Lib. 4 *Offic.*

56. Animus vereri qui scit, scit tuto aggredi. In suis *Sermonibus*, sent. 3.

57. Citius venit periculum, cum contemnitur. *Ibid.*, sent. 76.

58. Nunquam periculum sine periculo vincitur. *Ibid.*, sent. 257.

59. Contemptum periculorum assiduitas periclitandi dabit. De *divina Providentia*, cap. 4.

60. Tam multis periculis petitur, quam quis multorum ipse periculum est. Lib. 1 de *Clementia*, cap. 25.

61. Sero animus ad periculorum patientiam post pericula instruitur. De *Tranquillit. animi*, cap. 14.

Vide etiam tit. *Cavere*, sent. 61; *Dammum*, sent. 36; *Gloria bona*, sent. 17; *Perire*, sent. 31; *Provisio*, sent. 63; *Securitas*, sent. 11, 41; *Spes*, sent. 38; *Via*, sent. 26.

PERIRE.

Etymologia. Perire dicitur quasi perditum ire.

SENTENTIE PATRUM.

1. Caveant ii qui percut, ne sua pereant negligentia. Lib. 2 de *Cain et Abel*, cap. 3.

2. Qui Deo adheret, perire non potest. Lib. 6 super *Luc.*, cap. viii, in illud: *Modico fidei*.

3. Perit omne quod perditis datur. Serm. 81.

4. Increpandi et accusandi sunt illi, quos perire cum pereunte delectat. Epist. 45 ad *Armentarium*.

5. Sine dolore non percut, quae cum amore possessa sunt. In *Enchirid.*, cap. 68.

6. Si tanta suffert anima ut possideat unde pereat, quanta debet sufferre ne pereat? De *Patient.*, cap. 7.

7. Qui perit de via iustitiae, cum magna miseria per vias iniquitatis errabit. Super *Psal. ii.*

8. Non times ne aliquando a te pereat, qui facit ne tu peras? Super *Psal. lxxv.*, vers. 4.

9. Melius est erudiri in virga patris, quam in blandimento perire praedonem. Super *Psal. lxxxviii.*, conc. 2, vers. 34.

10. Si mergi incipis, dic, Domine, perece, libera me: dic, Domine, perece, ne peras. Serm. 3 de *Verb. Dom.*

11. Fieri non potest ut filius lacrymarum pereat. Lib. 3 *Conf.*, cap. 42.

12. Bona opera non percut, etiam quas de bonis pereantibus fiunt. Epist. 70.

13. Per remissionem peccatorum non perit quod perierat. In *Enchirid.*, cap. 64.

14. Perire a regno Dei tam grandis est poena, ut ei nulla possint tormenta quae novimus comparari. *Ibid.*, cap. 112.

MEMOS REP.

SENECA.

COLLECTOR.

S. AMBROS.

S. AUGUST.

15. Non scandalum nos contristat alicujus, nisi quem perire, aut per quem perire infirmum videmus. *De Cathedris. rud.*, cap. 14.

16. Quicumque predestinati sunt, etiam non dum nati, omnino perire non possunt. *De Correct. et grat.*, cap. 9.

17. Non proficiatis in malis, ne percat in bonis. Lib. 3 *contra Crescon.*, cap. 40.

18. Timeat Christianus ne percat homines Christo; contristetur cum perit aliquis Christo; timeat et sibi ne percat Christo. Tract. 60 super Joan.

19. Periculosum est homini animam amare ne pereat; ideo non debet illam amare, quia non vis illam perire. Homil. 37 ex *litt. Hom.*, cap. 1.

20. Pereat avaritia, et dives est natura. *Ibid.*, homil. 42, cap. 4.

V. BEDA. 21. Qui succurrere perituro potest, si non succurrat, reus mortis ejus erit. In suis *Proverb.*, verbo Qui.

S. BERNARD. 22. Minus damnable est in saeculo perire, quam in monasterio. Serm. 2 de S. Michaeli.

23. Melius est ut pereat unus, quam unitas. Epist. 102, ad *Quendam abbatem.*

24. Cedit asina, et est qui sublevet eam: perit anima, et nemo est qui repulet. Lib. 4 de *Consid. ad Eugen. Pap.*

25. Aliorum perditio, tua sit cautio. *De Inter. dono*, cap. 45.

S. BONAV. 26. Per negligentiam prelatorum perent multii, qui criminibus et flagitiis vulnerati non sunt. Super *Lament. Hierem.*, cap. II.

27. Duodecim de causis perit aliquis: propter defectum penitentiae, propter defectum providentiae, propter defectum patientiae, propter defectum innocentiae, propter defectum clementiae, propter defectum sapientiae, propter defectum crudelitatis, propter defectum charitatis, propter defectum veritatis, propter defectum pacis, propter defectum liberalitatis, propter defectum humilitatis. Super *Luc.*, cap. xiii, in illud: *Omanes similiter peribitis.*

28. Perduntur peccatores a Deo, ab angelo, a proximo, a diabolo; a Deo iudicante, ab angelo exequente, a proximo scandalizante, a diabolo tentante. Serm. 2, *Fer. 3 Pent.*

29. Insanus esset qui seipsum laqueo perderet corporaliter; magis autem insanus, qui se vitio perdit aeternaliter. Serm. 2, *Fer. 3 Pent.*

30. Perent divitiae, perent deliciae, pereunt dignitates, et quod majus omnibus est, moriuntur, et saepe perent habentes tales honores. Serm. 7 de *SS. Apost.*

31. Tutius est non posse perire, quam juxta

periculum non perisio. In *Speculo discipl.*, part. 4, cap. 30.

32. Quidquid pro carne laboramus, totum peribit: hoc solum perire non poterit, quod unusquisque pro salute animae in caelis reponit. Homil. 20.

33. Vehementer infranis est, cui non incutitur timor alio pereunte. *De Singulari. clericor.*, cap. 2.

34. Demones omni odio imbuti, nihil aeque desiderant, quam cunctos funditus perire. *De Vita spirit.*, cap. 58.

35. Pereuntem in peccatis perditio plus delectat. Homil. 3, de *Epiphani.*

36. In saeculo summa virtus est non perire. *Ibid.*, homil. 5, ad *Monachos.*

37. Qui eum plurimorum destructione se perdidit, cura plurimorum aedificatione se redimat. *Ibid.*, homil. 10.

38. Nullus predestinatus perit. Super *Matth.*, cap. xiv.

39. Clausis oculis cordis, eo anima precipitatur in infernum, quo obscuratur a summis. Lib. 26 *Moral.*, cap. 8.

40. Tunc exterius perent, qui intus dudum aeterna negligendo perierunt. *Ibid.*, lib. 7, cap. 11, super illud *Job vi: Tempore quo fuerint dissipati.*

41. Quanti mali incrementum est, perentes aspiciere, et sequi ad perditionem eorum vestigia non timere? Lib. 4 in *I Reg.*, cap. 1.

42. Securius est perire non posse, quam juxta periculum non perisio. Epist. 47, de *Vitandis suspecto consuetudinibus.*

43. Ubi necessitas exigit, periclitari melius est quam perire. Epist. 6 ad *Ammicum.*

44. Quid prodest per discrimina prospere currisse, si post cursum contigerit perire? *Ibid.*

45. Stultitia est, si, ex parte salvati cupit, qui ex toto perit. Epist. 8, de *Scientia divinae legis.*

46. Perire sibi existimat diabolus, quidquid Christo salvatur: et mori Synagoga sua, quidquid Ecclesiae vivificatur. Epist. 32 de *Quadrage.*

47. Virtus non perit, licet homo cadat et pereat. Super *Psal.*, cxxviii, vers. 7.

48. Melius est unius solatium perdere, quam per unum totum corpus perire. Super *Regul. D. Aug.*, cap. 7.

49. Merito perit qui se a vita elongat. Super *Psal.*, lxxiii.

50. Occasiones causeque perditionum his qui perituri sunt, immo qui perire desiderant, deesse non possunt. Collat. 17, *Abbat. Joseph.*, cap. 16.

51. Justus est injustum injuste evadere, quam justum injusto perire. *Prose.*

S. CESARIUS
ARELAT.

S. CYPRIAN.

S. EPHESEM.

S. EUSEBIUS
EMISEN.

GLOSS. INT.

S. GREGORIUS
MAGNUS.

S. BEERON.

THOMAS
A KEMPIS.

HUGO A S.
VICTORE.

HUGO CARD.

JOAN. CASS.

S. JOANNES
CHRYSOST.

S. JOAN.
GLIM.

JOAN.
TEITE.

S. LAURENTIUS
JUSTIN.

PHILO JUD.

S. PROSPER.

SALVIANUS.

THOMAS
A KEMPIS.

SERENA.

JOAN. CASS.

S. JOANNES
CHRYSOST.

52. Si reus semel evaserit, iterum potest perire: innocens autem si semel perierit, jam non potest revocari. Homil. 4 super *Matth. Oper. imperf.*

53. Homines perentes mente commoti sunt, et insaniunt; propterea maledicunt, et iniquo animo ferunt salubria medicamenta. Homil. 4 super *I Cor.*

54. Miserabile sane spectaculum, eos in portu naufragium passos aspiciere, qui in mari servati fuerant. *Gratu* 2.

55. Melius est occasionem fugere, quam incaute perire. Lib. 1 de *Tent. relig.*, cap. 10.

56. Copia pereuntem non tollit penam, sed auget. Epist. 14, ad *Nicol. presbyt. Mernicens.*

57. Si qui pereunt, propria pereunt voluntate. *De Triumphali Christi agone*, cap. 5.

58. Multi pereunt securitate. *De Discipl. monast. convers.*, cap. 14.

59. Natura comparatum est, corpus absente anima, animam absente ratione, rationem destitutam virtute, interire funditus. Lib. de *Eo quod deterius potiori, etc.*

60. Qui de casu pereuntis exultat, necesse est ut prius perdat ipse, quam alium perdat: et ab ipso ea perditio, qua perire alium cupit, incipit. Lib. 3 de *Vita contemplat.*, cap. 29.

61. Sub immensa omnipotentis Dei misericordia atque justitia non putemus, quod quisquam pereat, qui perire non debeat. Lib. 2, de *Vocat. gent.*, cap. 33.

62. Perde te ipse, ne percas: dilige hanc tuam salubrem perditionem, ut assequaris veram salutem. Lib. 5 de *Gubern. Dei.*

63. Cum maxima nostri pars jam perierit, id agimus, ut pereamus omnes. *Ibid.*, lib. 6.

64. Omnia pereunt praeter amare Deum: perit dives, perit pauper, perit juvenis, perit senex, perit pulcher, perit niger, perit doctus, perit indoctus, perit magnus, perit parvus, perit nobilis, perit ignobilis, perit dominus, perit servus, perit praelatus, perit subditus, perit honoratus, perit refutatus, perit magister, perit discipulus, perit laicus, perit clericus, perit canonicus, perit monachus, perit theologus, perit astrologus, perit medicus, perit chirurgus. In *Manuali parvulor.*, cap. 7.

SENTENTIA PAGANORUM.

65. Perierat totus orbis, nisi iram finisset misericordia. Lib. 1, controvers. 1.

66. Perieras, si perire meruisses. *Ibid.*, controvers. 5.

67. Multi in carcere vixerunt, in convivio perierunt. *Ibid.*, lib. 4, controvers. 25.

68. Nemo pereat, nisi quem perire cupi perentis intersit. Lib. 1 de *Ira*, cap. 5.

Tom. III.

69. Nihil tam magnum est, quod perire non possit. Lib. 6 de *Beneficiis*, cap. 31.

70. Omnia mortalium opera mortalitate damnata sunt, inter peritura vivimus. Epist. 91.

71. Tam necesse est perire, quam perdere: et hoc ipsum, si intelligimus, solatium est, aeque animo perdere quod periturum est. Epist. 93.

72. Periere perituri. *De Remedii fortior.*

73. Non cito perit ruina, qui ruinam timet. In suis *Proverb.*, in fine positis.

74. Ubi sunt superbae Carthaginiis alta moenia? ubi maritima gloria inelyti portus? ubi cunctis littoribus terribilis classis? ubi tot exercitus? ubi tantus equitatus? omnia interitus extinxit, periere. Lib. 5, *Diator. memorabil.*, cap. 6.

Vide etiam tit. *Dilectio*, sent. 28; *Dilectio inimici*, sent. 48; *Ezempium*, sent. 10; *Humilitas*, sent. 97; *Malum*, sent. 26; *Martyrium*, sent. 88; *Multitudo*, sent. 6; *Predestinatio*, sent. 20; *Salus anima*, sent. 106.

VALERIUS
MAXIMUS.

Etymologia. Pejorare dicitur quasi pejus jurare. *Definitio.* Perjuratio est jurare scienter falsum, vel quid illicitum promittendo, vel sine necessitate: aut non servare promissum juramento firmatum. Part. 1, tit. 2, cap. 4, § 5.

Perjurium est mendacium juramento firmatum. Part. 2, tit. 10, de *Mendacio*, cap. 7, et *S. Bonavent.*, part. 1, *Centilogii*, sect. 12.

Perjurium est voluntas violans sacramentum, et juramentum. Part. 1 *Centilogii*, sect. 22.

Perjurium est fraudulenta commodi consequendi, aut damni vitandae gloria, veritatis agnitae abnegatio pejorando facta. *De Fruct. carnis et spir.*, cap. 8.

Perjurium est mendacium juramento confirmatum. In *Summa Sent.*, tract. 4, cap. 5.

Perjurium est Dei abnegatio. *Gratu* 12.

Perjurus est, qui mendaciter jurat in nomine Domini. Centuria 4, de *Virt. et vitio*, cap. 67.

SENTENTIA PATRUM.

1. Tolerabiliora perjuria, quam sacramenta sunt tyrannorum. Lib. 3 de *Virginitate*.

2. Non verum jurare, peccatum est: sed pejus, rare, immane peccatum est. Epist. 154 ad *Publicolan.*

3. Melius est nec verum jurare, quia jurandi consuetudine, in perjuriis saepe caditur, et semper perjurio propinquatur. Epist. 89 ad *Hilari-*

rium.

4. Quanto per quod juratur magis est sanctum tanto magis est penale perjuriis. Epist. 154 ad *Publicolan.*

5. Tanto est quisque inexcusabilior perjurus,

COLLECTOR.
S. ANTONIN.

S. BONAV.
VICTORE.

S. JOAN. CL.
S. MATHEUS
MART.

S. AMBROS.
S. AUGUST.

quanto magis ea, quae pejerando asserit, falsa novit esse, vel credit. *Contra mendacium*, cap. 19.

6. Omnes artifices mali, Deum non timentes, pro lucro, vel pro timore, damni aut egestatis mentiuntur et perjurant. Super *Psaln.* lxx, vers. 17.

7. Homo, qui per consuetudinem jurandi potest lingua in perjurium prolabi, bene prohibetur jurare: tanto enim longius erit perjurio, quanto erit longe a jurando. Super *Psaln.* cix, vers. 5: *Juravit Dominus.*

8. Ecce dico charitatis vestrae: Qui per lapidem falsum jurat, perjurus est. *De Verb. Apost.*, serm. 28.

9. Perjurii detestanda est bellua, et de rebus humanis exterminanda. *Ibid.*

S. BASHILIUS
MAGNUS. 10. Perjurii occasio amputanda est. Qui enim recte jurat, fortassis etiam falli potest: qui vero non jurat, perjurii periculum effugit. Super *Psaln.* xiv, conc. 3, vers. 6.

S. BERNARD. 11. Sicut mentiri non potest qui non loquitur, sic pejorare non poterit, qui jurare non appetit. *Serm.* 32 ad *Sororem.*

S. BONAV. 12. Perjurium praecipitum est: qui jurat, juxta est; qui non jurat, longe est. *Lib. 3 Phætreæ*, cap. 3 de *Juratore.*

GRATIANUS. 13. Perjurii poena gravissima est: quam si quis timens ad confessionem venire noluerit, a fidei consorcio abjiciendus est. In *Decret.*, part. 2, causa 22, quest. 4, can. *Movet*, § *Perjurii.*

S. GREGOR.
MAGN. 14. Saepe mendacium perjurio tegitur, ut ante hominum judicia veletur. *Homil.* 42 super *Ezech.*

S. JOANNES
CHRYSOST. 15. O insipiens, qui alterum jurare compellis! nescis quid agis: ille etsi perjurerit, vel cum luero perjurat, tu autem sine lucro perjurii illius participes inveniris. *Homil.* 42 super *Matth.* *Oper. imperf.*

16. Qui mentiri non dubitat, nec perjurare timet: qui enim mentitur, veritatem in corde suo transgreditur: qui autem perjurat, in verbis suis transit Deum. *Ibid.*

17. Qui non se abstinet a perjurio quomodo se abstinet a juramento? *Ibid.*, *homil.* 48.

18. Ex faciliis perjuria proveniunt. *Serm.* 47, super *Epist.* ad *Ephes.*

19. Perjurat quisque ut rapiat. *Homil.* 7 super *II Timoth.*

20. Non pejorare tantum, verum et jurare diabolum est, et tota maligni machinatio. *Homil.* 49 ad *Populum Antioch.*

21. Qui pejorare paratus est, antequam juret, jam perjurus esse videtur: quia Deus non ex operibus judicat, sed ex cogitationibus, et ex corde. *Hab. in Decret. Gratiani*, part. 2, causa 22, quest. 5, can. *Qui.*

22. Pejoras continuo? Non sufficiat perjurium cohibuisse, sed et juramentum evelle, et nullo deinceps opus erit labore: multo quippe difficilius est jurantem non pejorare, quam prorsus a jurejurando abstinere. *Serm.* 42 super *Epist.* ad *Rom.*

23. Qui rem falsam interposito jurejurando confirmat, perjurium acquirit. *Lib. 3 Parall.*, cap. 47.

24. Nemo perjurium committit, nisi qui male jurat. In cap. 4 *Regulae S. Benedicti*, verbo *Perjurare.*

25. Sicut mentiri non potest qui non loquitur, sic perjurare non poterit qui jurare non appetit. *Prosec.*

26. Non est contra Dei praecipitum jurare, sed dum usum jurandi faciunt, perjurii crimen incurriunt.

27. Nunquam juret qui perjurare timet. *Lib. 2 de Sum. bono*, cap. 34, sent. 4.

28. Multi ut fallant, perjurant: ut per fidem sacramenti, fidem faciunt; sicque fallendo, dum perjurant, hominem veritatem decipiunt, non Deum. *Ibid.*, sent. 4.

29. Dei sectator non jurabit, ne quando vel necessitate, vel consuetudine in perjurium cadat. In *Epitome*, cap. *Superest.*

30. Quisquis iurandum pejorans violat, a Christi se corpore, quasi per quoddam abscissionis dissidium separat, et a redemptionis humanae mysteris alienat. *Lib. 8, epist.* 40, ad *Moricum doctor.*

31. Quisquis perjurat, studioso pendat, quia nisi poenitens canonicè satisfecerit, nec incarnatio Domini, neque nativitas, neque passio, vel resurrectio, aut ascensio sibi proficere aliquatenus poterit. *Ibid.*

32. A perjuris cave, immo ab omni te juramento compescere: quia sicut qui non loquitur, non mentitur, ita qui non jurat, impossibile est ut perjurium incurrat. *Ibid.*

33. Deum citare testem mendacii, scelus est nefarium. *De Decalogo.*

34. Ex frequenti juramento nascitur perjurium et impletas. *Ibid.*

35. Si quis quem perjurum scit, non hădeat, amicitias, reverentias, timorē plus quam pietati tribuens, perjurii poenae fit obnoxius. *Lib. 4, de Specialib. leg.*

36. Qui compulsus a domino sciens pejerat, utrique sunt perjuri, et dominus et servus: Dominus, quia praecipit; servus, quia plus dominum quam animam suam dilexit. *Hab. in Decret. Gratiani*, part. 2, causa 22, quest. 5, can. *Qui.*

37. Qui pejerat, poenam: qui verum dejerat,

S. JOANNES
DAMASCEN.

JOAN.
TRITH.

S. ISIDORUS
HISPALENS.

LACT. FIRM.

S. PETER.
DAN.

PHILO JUD.

S. PIUS
PAPA.

RUPERT.

ABB. veniam: qui non jurat omnino, gratiam meretur et gloriam. *Lib. 5 de Spiritu Sancto*, cap. 49.

SALVIANUS. 38. Si pejeret Francus, quid novi faceret? qui perjurium ipsum sermonis genus putat esse, non criminis? *Lib. 4 de Gubern. Dei.*

39. Quis est omnino hominum secularium praeter paucos, qui non ad hoc semper Christi nomen in ore habeat, ut pejeret? *Ibid.*

40. Cum Deus non sit per quem juratur, non est perjurium, cum pejeratur. *Ibid.*

S. VINCENT.
FERRARIUS. 41. Perjurium est majus peccatum, quam homicidium. *Serm.* 2, *Per. 6, post diem Ciner.*

SENTENTIA PAGANORUM.
ARISTOTEL. 42. Iniquitatis est mentiri, etiam pejerare. *Lib. 4 de Virtutibus*, cap. 5.

CICERO. 43. Qui mentiri solet, pejerare consuevit. *Orat. 3 pro Roscio.*

44. Ubi semel quis pejeraverit, ei credi postea (etiamsi per plures deos juret) non oportet. *Orat. 39 pro Rabirio*, num. 36.

45. Non falsum jurare, pejerare est: sed quod ex animi tui sententia juraveris, sicut verbis concipitur more nostro, id non facere, perjurium est. *Lib. 3 de Offic.*

Vide etiam tit. *Juramentum*, sent. 17, 26, 28, 29, 43, 61, 62; *Negotiatio*, sent. 62.

PERSECUTIO.

REGO CARD. *Definitio.* Persequi est vim inferre, vel insidias appeterre. Super *Matth.*, cap. v.

S. BONAV. *Divisio.* Sunt quatuor persecutiones principales: prima tyrannorum; secunda haereticorum; tertia falsorum christianorum; quarta erit ex omnibus conflata, quae erit antichristi, et istorum complicitum. In cap. xvii, *Luca*, super illud: *Veniens dies.*

Et haec designatae sunt in quatuor bestiis quas vidit Daniel: prima erat similis leonae, secunda urso, tertia pardo, quarta non describitur, quia in ea est omnium perversitatum concursus.

Duplex est persecutio: una bona, qua aliquis alium persequitur ut reducat eum ad bonum; alia est mala, qua quis persequitur alium ut pervertat ad malum. Super *Epist.* ad *Galat.*, cap. iv, lect. 8.

SENTENTIA PATRUM.
S. AMBROS. 1. Si patrimonium petitor, invadit: si corpus occurrat: vultis in vincula rapere, vultis in mortem? voluptati est mihi. *Lib. 5, epist.* 33, ad *Marcellinam sororem suam.*

2. Quae libet jacula justo nocere non possunt, cui Deus lux est. *De Nabathe*, cap. 44.

3. Persecutio fit ut fidelis luceat, virtus excelat, mens interna omnibus manifestetur. Super *Psaln.* xxvii.

4. Magna est virtus, quae sub magnis persecutionibus constituta et bene oppressa, tamen stans non est oblita praesidium, nec mandata Dei dereliquit. Super *Psaln.* cxvii, serm. 41, vers. 7:

5. Tolle persecutiones, et martyres desunt: persecutores Deus est passus ascendere, ne desent qui vinceret Christo. *Prosec.*

6. Sed quis hodie neget bestiores illos esse, qui persecutionem passi sunt, quam illos quos nulla vexarunt supplicia persecutorum? *Ibid.*, serm. 44, vers. 2.

7. Si multae persecutiones, multae probationes, ibi multae coronae, ubi multa sunt certamina. *Prosec.*

8. Tibi proficit quod multi persecutores sunt, ut inter multas persecutiones facilius innoxias quomodo coroneris. *Ibid.*, serm. 20, vers. 5.

9. Multi persecutione publica coronati, occulta vitiorum persecutione ceciderunt. *Ibid.*

10. Qui patitur persecutionem, in ultimo certamine constitutus probatur adversus, ut cum legitime certaverit, coronetur. *Lib. 5 super Luc.*, cap. vi, in illud: *Beati qui persecutionem patientur.*

11. Quidquid saevit pro nomine Christi, si vincit potest, tolerabile est: si vincit non potest, et migrare hinc faciat, non aufert, sed accelerat ipsam requiem. *Part. 4, tit. 5, cap. 4, § 11.*

12. Ecclesia decem habuit persecutiones ab imperatoribus Romanis, figuratas per decem plagas Aegypti, et undecima erit tempore antichristi: prima sub Nerone, secunda sub Domitiano, tertia sub Trajano, quarta sub Antonino, quinta sub Severo, sexta sub Maximino, septima sub Decio, octava sub Valerio, nona sub Aureliano, decima sub Diocletiano et Maximiano. *Ibid.*, cap. 2, § 8.

13. Persequi, diaboli inventum est, qui omnibus infestus, ubique persequendi votum concepit. In *Apologia de sua faga.*

14. Est persecutio injusta, quam faciunt impii Ecclesiae Christi: et est justa persecutio, quam faciunt impii Ecclesiae Christi. *Epist.* 50, ad *Damasium.*

15. Semper mali persecuti sunt bonos, et boni persecuti sunt malos: illi nocendo perinjussitiam, isti consulendo per disciplinam: illi immaniter, isti temperanter: illi servientes cupiditati: isti charitati. *Epist.* 43, ad *Vincentium.*

16. Quid hic magis persequitur vitam bonorum, quam vita iniquorum? non cum cogit infari quod displicet, sed cum cogit dolere quod videt. *Epist.* 144, ad *Sebastianum.*

17. Ipse diabolus etiam per filios infidelitatis, tanquam per sua vasa, filios lucis insequitur. *De Patientia*, cap. 10.

18. Justi impios persequuntur, non sane no-

4. Magna est virtus, quae sub magnis persecutionibus constituta et bene oppressa, tamen stans non est oblita praesidium, nec mandata Dei dereliquit. Super *Psaln.* cxvii, serm. 41, vers. 7:

5. Tolle persecutiones, et martyres desunt: persecutores Deus est passus ascendere, ne desent qui vinceret Christo. *Prosec.*

6. Sed quis hodie neget bestiores illos esse, qui persecutionem passi sunt, quam illos quos nulla vexarunt supplicia persecutorum? *Ibid.*, serm. 44, vers. 2.

7. Si multae persecutiones, multae probationes, ibi multae coronae, ubi multa sunt certamina. *Prosec.*

8. Tibi proficit quod multi persecutores sunt, ut inter multas persecutiones facilius innoxias quomodo coroneris. *Ibid.*, serm. 20, vers. 5.

9. Multi persecutione publica coronati, occulta vitiorum persecutione ceciderunt. *Ibid.*

10. Qui patitur persecutionem, in ultimo certamine constitutus probatur adversus, ut cum legitime certaverit, coronetur. *Lib. 5 super Luc.*, cap. vi, in illud: *Beati qui persecutionem patientur.*

11. Quidquid saevit pro nomine Christi, si vincit potest, tolerabile est: si vincit non potest, et migrare hinc faciat, non aufert, sed accelerat ipsam requiem. *Part. 4, tit. 5, cap. 4, § 11.*

12. Ecclesia decem habuit persecutiones ab imperatoribus Romanis, figuratas per decem plagas Aegypti, et undecima erit tempore antichristi: prima sub Nerone, secunda sub Domitiano, tertia sub Trajano, quarta sub Antonino, quinta sub Severo, sexta sub Maximino, septima sub Decio, octava sub Valerio, nona sub Aureliano, decima sub Diocletiano et Maximiano. *Ibid.*, cap. 2, § 8.

13. Persequi, diaboli inventum est, qui omnibus infestus, ubique persequendi votum concepit. In *Apologia de sua faga.*

14. Est persecutio injusta, quam faciunt impii Ecclesiae Christi: et est justa persecutio, quam faciunt impii Ecclesiae Christi. *Epist.* 50, ad *Damasium.*

15. Semper mali persecuti sunt bonos, et boni persecuti sunt malos: illi nocendo perinjussitiam, isti consulendo per disciplinam: illi immaniter, isti temperanter: illi servientes cupiditati: isti charitati. *Epist.* 43, ad *Vincentium.*

16. Quid hic magis persequitur vitam bonorum, quam vita iniquorum? non cum cogit infari quod displicet, sed cum cogit dolere quod videt. *Epist.* 144, ad *Sebastianum.*

17. Ipse diabolus etiam per filios infidelitatis, tanquam per sua vasa, filios lucis insequitur. *De Patientia*, cap. 10.

18. Justi impios persequuntur, non sane no-

S. JOANNES
DAMASCEN.

JOAN.
TRITH.

S. ISIDORUS
HISPALENS.

LACT. FIRM.

S. PETER.
DAN.

PHILO JUD.

S. PIUS
PAPA.

RUPERT.

S. ANTONIN.
MAGNUS.

S. ANTONIN.
MAGNUS.

ocendi studio, sed necessitate potius consulendi. Lib. 4 *contra Cresconium*, cap. 46.

19. Non deerunt insultantes, usque in finem sæculi. Super *Psalm.* lxxviii.

20. Illi vere persequuntur Ecclesiam, qui dolis persequuntur. Tract. 5, super cap. 1, *Evang. Joan.*

21. Non cessat hostis persequi, et si non aperte sævit, insidiis agit. *Ibid.*, tract. 10, cap. ii.

22. Omnis malus qui persequitur bonum, velut in somnis hoc facit, quia malorum persecutio non manet, sed velut somnium evanescit. Homil. 15 super *Apocal.*

23. Omnes mali persequuntur bonos, si non ferro et lapidibus, vita tamen et moribus. *De Verb. Apot.*, serm. 24.

24. Sævitat mundus, fremat mundus, concrepet linguis, coruscet armis, quod potest faciat, quod faciet rei quam accepturi sumus? appendo quod patior, contra id quod spero. *Prosec.*

25. Non exinguit, sed accelerat ipsum præmium; quod cum venerit, sine fine erit: opus enim sine merces sine fine.

26. Cum attenderit quid sis accepturus, omnia tibi erunt vilia quæ pateris, nec digna æstimabis, pro quibus illud accipias. Serm. 1 *de Convers. S. Pauli.*

27. Hæretici dicunt Ecclesiam veram ipsam esse, quæ persecutionem patitur, non quæ facit. Epist. 50.

28. Justus temporaliter cadit persecutionibus, ut postea infidelibus dominetur. *Annot. in Job*, cap. 17.

29. Tria sunt genera hominum in Ecclesia, cum fit persecutio: alii enim consentiunt, alii fugiunt, alii patiuntur. *Ibid.*, cap. 24.

30. Sunt duri ad non consentiendum veritati, et acuti ad persequendum. *Ibid.*, cap. 39.

31. Persecutionem nullis putandum est deesse posse temporibus. Lib. 18, *de Civitate Dei*, cap. 51.

32. Reges terræ, qui ante persequerantur christianos, nunc sunt christiani: ipsos habet defensores, quos ante habuit persecutores. *De Quingue hæres.*, cap. 7.

33. Non est unde gaudeas te pati persecutionem, cum invenire non possis quomodo te assaras innocenter. Lib. 1, *contra Gaudent.*, cap. 5.

34. Persecutionem patimini a vobis: diligit vos persecutor vester, et persequitur vos furor vester. *Ibid.*, cap. 21.

35. Novit Deus etiam de ipsis diaboli persecutionibus coronassuscitare martyribus: utens bene omni genere malorum ad utilitatem bonorum. Lib. 4 *contra Julian.*, cap. 7.

36. Quisquis christianum persequitur, Christi est inimicus. Lib. 3 *Contra Cresconium*, cap. 51.

37. Gravius persequitur filius patrem male vivendo, quam pater filium castigando. *De Unit. Eccles.*, cap. 20.

38. Si tu bene vivis, non te persequitur, nisi qui malus est. Homil. 6 *ex lxx Homil.*

39. Qui persequerantur christianos pro idolis, persequuntur idola propter Christum. *Ibid.*, homil. 36, cap. 1.

40. Inimicum tuum vides persequi te, iniquitas est quæ te persequitur. *Ibid.*, homil. 38, cap. 7.

41. Persecutio indubitanter mercenarios a pastoribus segregat, et discernit. Serm. *de Convers. ad clericos*, cap. 31.

42. Nunquam deest persecutio christiano, sed neque Christo: et nunc, quod gravius est, ipsi Christum persequuntur, qui ab eo utique christiani dicuntur. Serm. *de Convers. S. Pauli.*

43. Is qui exemplo suo ad remissionem agendum, ceteros provocat, aut singularitate turbat, aut inquietat curiositate, aut impatentia et murmuratione molestat, aut quocunque modo contristat Spiritum Dei, qui in eis est, hic manifeste persequitur Christum. *Ibid.*

44. Herodiana malitia et Babylonica crudelitas, nascentem velle extinguere religionem, et allidere parvulos Israelis. *Prosec.*

45. Si quid ad salutem pertinet, si quid religionis oritur, quocunque resistit, quocunque repugnat, plane cum Ægyptiis parvulos Israelitici germinis necare conatur; immo cum Herode nascentem persequitur Salvatorem. Serm. 3 *Epiph.*

46. Expedit cedere persecutori potius quam resistere: fugere ferientem, quam refricere. Fugere enim persecutionem non est culpa fugientis, sed persequentis. Epist. 1 *ad Robertum nepotem suum.*

47. Omnis homo, qui alium in corpore persequitur, prius ipse in corde persecutionem sustinet. *De Inter. domo*, cap. 52.

48. Quantumlabet sæviant mali, sapienti tamen corona non decedit, non aresecit. Lib. 4 *de Consolat. philos.*, prosa. 3.

49. Multo magis non insequendi, sed miserandi sunt, quorum mentes omni languore atrocior urget improbitas. *Ibid.*, lib. 4, prosa. 4.

50. Ecclesia solet passionis falce crescere, et persecutionum plagis in sancto populo semper augeri. Super *Psalm.* lxxix, vers. 9.

51. Per persecutionem, sanctæ martyrum geminant palme: per hanc coronalis illa bestitudo preparatur: per hanc, nuptialis stola conceditur: per hanc, cælorum regna reserantur: et quidquid

S. BERNARD.

BOETIUS.

CASSIODOR.

desiderio magno petitur, ipsa potius sæviente præstat. Super *Psalm.* xcvi, vers. 22.

52. Qui sanctos persequuntur, ad cælorum quidem regna transmittunt; sed credunt se perdere, quos statuerint iniqua voluntate trucidare. *Ibid.*

53. Permittit Deus diabolum sævire, ut ex illius iniquitate sibi debeat fidelissimos invenire; et nascatur de afflictione gaudium, de persecutione temporali æterna securitas. Super *Psalm.* cx, vers. 2.

54. Persequi plerumque facit homines, aut divitiarum ambitus, aut superbiæ odiosa jaclantia. *Prosec.*

55. Panperem vero et mendicam insequi sola sævitia est, cuius nec honor queritur, nec abundantia facultatis ambitur. Super *Psalm.* cviii, vers. 15: *Et persecutus est hominem inopem.*

56. Viri sancti tanto plus entescunt, quanto amplius persecutorum studio comprimuntur. Super *Psalm.* cxv, vers. 1.

57. Quid prodest crudelibus persequi, quos vident persecutionibus angere? Super *Psalm.* cxvii, vers. 17.

58. Pactum Domini est, ut quicumque persecutiones superavit, gloriosa debeat electione coronari. Super *Psalm.* cxviii, vers. 1. *Vidi prævaricantes.*

59. Dum persecutiones catholicam religionem exhaurire cupiunt, felicissimas atque copiosas coronas martyribus conferunt. Super *Psalm.* cxxxvi, vers. 40.

60. Persecutores aperti et obstinati, sanctos Dei scelerata presumptione dilacerant. Super *Psalm.* cxxxviii, vers. 22.

S. CYPRIAN.

DIONYSIUS
CARTHEUS.S. FERREUS
EMISEN.

GLOSS. INT.

GLOSS. ORD.

61. In persecutionibus militia, in pace conscientia coronatur. *De Exhort. martyrii*, cap. 12.

62. Quælibet persecutio, tentatio dici potest: quia per eam homo examinatur, et qualis sit noscitur. Super *Apocal.*, cap. 3, art. 4.

63. Sicut vita Christi in mundo persecutionibus fuit plena, sic electorum christianorum vita in hoc sæculo diversis persecutionibus exerceatur, probatur, et coronatione gloriæ sempiternæ digna efficitur. *De Mortificat. vivifica*, in Proemio.

64. Magis timere debet christianus, se non esse in statu salutis et gratiæ, et ad electorum consortium non pertinere, dum nil afflictionis aut persecutionis sibi contingit. *Ibid.*

65. Quanto persecutor in necem contentis immanis est, tanto Deus in remuneratione perseverantis est ditior. Homil. 4 *Ægypti.*

66. Post quietis otia persecutio redit. Super *Job*, cap. 47.

67. Tribus modis fit persecutio: odio cordis,

dictis, factis. Super illud *Mat.* v: *Sic enim persecuti sunt.*

68. Boni laudabiliter persequuntur malos, et damnabiliter mali persequuntur bonos. In *Decret.*, part. 2, causa 23, quæst. 4, can. *Sinon*, § *Breviter.*

69. Persequi duobus modis bonorum vitam impetunt: quia aut prava eos dicere afferunt, aut recta non servare, quæ d'runt. Lib. 5 *Moral.*, cap. 12, num. 13.

70. Multos peste propria paupertatis obsessos sub christiano nomine, ipsa tranquillitas ecclesiasticæ pacis abscondit: quos tamen si levis persecutionis aura pulsaverit, mox extra aream velut paleas tollit. Lib. 25 *Moral.*, cap. 10, num. 44.

71. Omnipotens Deus electorum suorum adversarios temporaliter permittit excescere, ut per malorum sævitiæ purgetur vita bonorum. *Prosec.*

72. Nunquam Dominus adversus bonos, eos sævire permittet, nisi etiam quantum prodesse, videret.

73. Nam dum iniusti sæviunt, justi purgantur et utilitati innocentium militat vita pravorum; dum hanc et tremendo humiliat, et humiliando semper ad melius format. *Ibid.*, lib. 20, cap. 19.

74. Sancta Ecclesia sine labore persecutionis non potest tempora peregrinationis transigere: quæ si foris apertos hostes non habet, intus tamen tolerat fictos fratres. *Ibid.*, lib. 31, cap. 4, num. 6.

75. Duobus modis Ecclesia persecutionem patitur, aut verbis, aut gladiis: verbis, ut exerceatur ejus sapientia; gladiis, ut exerceatur ejus patientia. *Ibid.*, lib. 18, cap. 3, num. 1.

76. Quamvis occasio persecutionis desit, habet tamen pax nostra martyrium suum: quia etsi carnis colla ferro non subdimus, spirituali tamen gladio carnalia desideria in mente trucidamus. Homil. 3, super *Evang.*

77. Sæpe torpentis animus persecutionibus tangitur, ut excitetur. In *septem Psalm. Psalms.* super *Psalm.* iii, vers. 18.

78. Erga virum Dei ferina corda sunt hominum, et quasi humana bestiarum. Lib. 3, *Dialogi*, cap. 11.

79. Plerumque mali justos, qui eorum salvationem appetunt, execrabilis nequitia persecutionibus affligunt. In *septem Psalm. Psalms.* super *Psalm.* iii, vers. 20: *Qui oderunt me vivique.*

80. Minus pie viris, si minus persecutionem pertuleris. Lib. 6, in *Registro*, indic. 15, cap. 191, epist. 27, *ad Narsam.*

81. Nil ita vincit persecutorem, sicut promptitudo passionis. Orat. 21 *ad Heronem.*

82. Sicut silex calcata pedibus hominum elimari potest, communi non potest: et tanto magis

GRATIANUS.

S. GREGOR.
MAGNUS.S. GREGOR.
NAZ.

HAYMO.

elimetur, quanto magis calcatur: ita sancta Ecclesia ex persecutione perfidorum robustior redditur et luculentior. Super *Apoccl.*, cap. 14.

83. Tanto robustior, quanto immanior persecutorum aevitia. *Ibid.*, cap. 12, super illud: *Persecutus est mulierem.*

84. Erras, frater, erras, si putas unquam christianum persecutionem non pati: tunc maxime oppugnaris, si te oppugnari nescis. Epist. ad *Heliodor.*

S. HIERON.

85. Persequitur me hostis, cui nomina mille, mille nocendi artes: et ego infelix victorem me putabo dum capior? *Ibid.*

86. Christi Ecclesia persecutionibus crevit, martyris coronata est. Epist. 16 ad *Theophil.*

87. Persecutio non ad negationem credentium, sed ad probationem pertinet, et coronam. Lib. 5, super *Isaiam*, cap. 49, super illud: *Et percussit Dominus Aegyptum.*

88. In persecutionibus non licet propria perire manu, absque eo ubi castitas periclitatur, sed percutienti colla submittere. Super *Jonam*, cap. 1, super illud: *Tollite me.*

89. Qui instigator iustorum est, diabolus est. Super *Psal.* xxxviii, vers. 2.

90. Non omnis persecutio culpabilis est, sed rationabiliter haereticos persequimur, sicut et Christus corporaliter persecutus est eos, quos de templo expulit. Hab. in *Decret. Gratiani*, part. 2, causa 23, quest. 4, can. *Ille*, § *Porro.*

S. HILARIUS

91. Graves persecutorum molestiae, iusto utiles sunt: periculosa otiose fidei pax est, et faciles securis excubiis insidiae sunt. Super *Psal.* cxvii, vers. *Defecit in salutare tuum.*

HUGO A. S. VICTORE.

92. Bonos persequendo affligere inimicus potest, consumere autem non potest. Super *Thren.*

HUGO CARD.

93. Dum bonos persequuntur mali, inflammantur boni ad dilectionem Dei. Super *Psal.* ix.

94. Quatuor persecutiones significantur per quatuor bestias Danielis septimo: prima bestia est leona: secunda est ursus, qui est fortis in rebus, sed debilis in capite: ecce haeretici debiles in fide; tertia est pardus: ecce falsi fratres; quarta non nominatur, nisi terribilis et mirabilis, scilicet antichristus. Super *Psal.* lvi.

95. Periculosior est persecutio seductoris, quam aperte saevientis. Super *Psal.* lxi.

96. Iusti quando amplius impetuntur, tanto gloriosius coronantur. Super *Hierem.*, cap. 39.

S. INNOC. III.

97. Quod facit flagellum grano, et fornax auro, id efficit persecutio viro iusto. Super *Psal.* xxxvii, vers. 19.

S. IOANNES CHRYSOST.

98. Tolle persecutores, et non erunt martyres: tolle congeriem malorum, et non erit plenitudo virtutum. Homil. 4, de *Lapsu primi hominis.*

99. Persecutio gentium et haereticorum, est ventilatio ventilabri coelestis. Homil. 3, super *Matth. Oper. imperf.*

100. Ideo non posuit Scriptura personas persecutionum, sed solam causam persecutionis, ut tu non aspicias qui te persequitur, sed ut quid te persequatur. *Ibid.*, homil. 9.

101. Fructus confessionis in persecutione, gratiosior est Deo quam in pace; fructus boni operis gratiosior est Deo in pace, quam in persecutione. *Ibid.*, homil. 31.

102. Sicut assidua est in mari tempestas, sic in mundo persecutio Satanae, ubi nunquam tranquillitas est. *Ibid.*, homil. 39.

103. Sicut vernali flatu arbores laxantur in folia, et fructus: sic in persecutionibus, excitantur animae ad virtutem. *Ibid.*, homil. 40.

104. Doctrina et consolatio sacerdotis semper opportuna, maxime autem tempore persecutionis. *Prose.*

105. In persecutionibus plus necessaria est doctrina fidei, quam conversationis: in pace autem plus necessaria est doctrina conversationis, quam fidei: quia in persecutione fides christianorum, periclitatur, in pace autem iustitia. *Ibid.*, homil. 51.

106. Sicut iusta ira non est ira, sed diligentia: sic iusta persecutio non est percussio, sed correctio. *Ibid.*

107. Cum quis te persequitur, non ipsum, sed demonem instigantem considera, et adversus illum iram sedit, et miserere quod ita diabolo irretitur, a quo sibi mendacium oritur, nullo magis iniusta ira. Homil. 83, super *Joan.*

108. Certum est persecutione magna bona facere, et persequentes vinei, eos autem qui persecutionem ferunt, claviore apparere. Homil. 30, super *Acta Apost.*

109. Magnum bonum est persecutio, et magne ac generosae animae opus. *Ibid.*, homil. 31.

110. Persecutio est, et fugimus, et dicimus: Non est persecutio. In cap. 4, *Regulae S. Bened.*, verbo *Iustus.*

111. Qui a malis persequitur, quia ipsis dissimilis est, pro iustitia vexatur. *Ibid.*

112. Persecutionem patiuntur iusti, et affliguntur, et occiduntur, in abundantia autem sunt peccatores. Lib. 2, *advers. Haeres.*, cap. 38.

113. Quanto propinquius finem mundi diabolus videt, tanto crudelius persecutiones exercet: ut, quia se continuo damnandum conspicit, socios sibi multiplicet cum quibus gehemae ignibus abdicatur. Lib. 1 de *Sum. bono*, cap. 25, sent. 8.

114. Quanto breve tempus videt sibi restare diabolus, ut damnetur: tanto in magna persecu-

JOAN.

TRITL.

S. IERON.

S. ISID. HISP.

tionis ira movetur, ut glorificetur electi, sordidentur impij, et ut diabolo durior crescat damnationis sententia. *Ibid.*

115. Persecutionis igne confaris, ut omni peccatorum sorde purgeris. Lib. 4, de *Synonym.*

116. Quia cessavit persecutor, quia iam omnes Deo militant potestates, non ideo desunt Christianis, quas superent, passiones. *Prose.*

117. Qui ergo putas quiescisse persecutionem, et nullum tibi cum hostibus esse conflictum: intimum cordis tui scrutare, et omnes recessus animae tuae diligens explorator ingredere, et vide si nulla te impugnat adversitas, si nullus tyrannus vult in mentis tue arce dominari. Serm. de *Machabris.*

118. Nunquam deest tribulatio persecutionis, si nunquam desit observantia pietatis. Serm. 9 *Quadrages.*

119. Non minuitur persecutionibus Ecclesia, sed augetur: et semper Dominicus ager segete ditiori vestitur, dum grana, quae singula cadunt, multiplicata nascuntur. Serm. 4 in *Natali SS. Petri et Pauli.*

120. Unicusque providendum est, ut non aliquem iniuste persequatur, iudicet, vel puniat, ne Jesum persequatur. Epist. ad *Benign. archieps.* Hab. in *Decret. Gratiani*, part. 2, causa 14, quest. 3, can. *Unicusque.*

121. Non persequitur, nisi qui ad malum cogit: qui vero malum vel factum jam puniat, vel prohibet ne fiat, non persequitur iste, sed diligit. *Ibid.*, part. 2, causa 23, quest. 5, can. *Non vos.*

122. Qui invitum ad bonum cogit, non persequitur, sed diligit. *Ibid.*

123. Quisquis se putat persecutorem, alium persecutorem habet: et qui se putat prehensibilem tenereque, comprehensus tenetur. Lib. de *Cerberin.*

124. Bona persecutio, quae non hominem, sed peccatum hominis insectatur. Super *Psal.* c, vers. 6.

125. Iusto iudicio Dei datur plerumque peccatoribus potestas, quae sanctos ipsius persequantur: ut qui Spiritu Dei juvantur et aguntur, fiant per laborum exercitia claviore. Apud *D. August.*, sent. 23.

126. Quicumque alium iniuste persequitur, seipsum laedit, et vastat. Super *Psal.* xxxiv, vers. 16.

127. Totum quod agitur in persecutione, gloria Dei est probantis et reprobandis, imponentis et deponentis. De *Fuga*, cap. 4.

128. Si te persequuntur adversarii, primo fuge, secundo fuge, tertio esto thomphaea contra inpos, et concides eos. In *Sententiis in fine positis*, sent. 42.

129. Mores honestos, aut pravos, elucere necesse est in persecutione. Lib. 2 *Ethic. ad Eudomum.*

Vide etiam tit. *Antichristus*, sent. 9, 27, 28; *Conversatio*, sent. 64; *Diabolus*, sent. 3; *Fides*, sent. 109; *Fuga*, sent. 2, 4, 34, 35, 36; *Iudas*, sent. 102; *Judicium extrem.*, sent. 89; *Lapsus*, sent. 22; *Martyrium*, sent. 128; *Mors in genere*, sent. 232; *Occisio*, sent. 30, 37; *Spiritus sanctus*, sent. 3; *Tyrannis*, sent. 23, 27, 29, 30.

Definitio. Perseverantia vera, est in bonis operibus frequens exercitatio, continuum studium ad perfectionem, spiritualiumque gratiarum et virtutum diligentissima usque ad mortem observantia. De *Paradiso animae*, part. 4, de *Virtutibus*, cap. 42.

Perseverantia est permanentia in bono diuturna, sive finalis. Part. 3 *Centilogij*, sect. 43.

Perseverantia est exitus rei per communicationem fidei. Lib. 4 de *Anima*, cap. 16.

Perseverantia est quae virtutum quadam perfectione, longanimitate perficiente, confirmat animum, ne ante consecutum finem desistat ab incepto. De *Fruct. carnis et spirit.*, cap. 44.

Perseverantia est in ratione bene considerata, stabilis et perpetua mansio. Part. 1 de *Lignovite*, tract. de *Perseverantia*, cap. 4.

Perseverantia est fortitudo ligens in assiduitate operis, ne finaliter opus deseratur. Part. 4, de *Descript terminior*, cap. *Fortitudo.*

Perseverantia est specialis virtus, per quam homo in honestis operibus persistit quantum necesse est. 2, 2, quest. 137.

Perseverantia est in ratione bene considerata, stabilis et perpetua mansio. Lib. 2 de *Invent. rhetor.*

1. Argumentum verae perseverantiae habet, qui nec amore vite, nec timore mortis, nec minis, nec promissis a rectitudine recedit, vel flecti potest. In *Paradiso animae*, part. 4, de *Virt.*, cap. 42.

2. Complementum et conservatio operum nostrorum est perseverantia. Part. 4, tit. 3, cap. 8, § 2.

3. Perseverantia magnum Dei donum est, quo cetera dona conservantur. De *Bono perseverantiae*, cap. 2.

4. Cum dicit Dominus, *Timorem meum dabo in cor eorum, ut a me non recedant*, quod quid est aliud quam, Talis ac tantus erit timor meus, quem dabo in cor eorum, ut nihil perseveranter adhaereant? *Ibid.*, cap. 2.

ARISTOTEL.

S. ALBERTUS

MAGNUS.

S. BONAV.

HUGO A. S.

VICTORE.

S. LAURENT.

JUSTIN.

JOAN. GERS.

S. THOMAS

AQUINAS.

CICERO.

S. ALBERTUS

MAGNUS.

S. ANTONIN.

S. AUGUST.

5. Justior videtur excusatio dicentium; Non accipimus audientiam, quam dicentium; Non accipimus perseverantiam. *De Correp. et gratia*, cap. 7.
6. Perseverantia informat meritum, colorat boni propositum, remunerat currentem, coronat pugnantem, ducit ad bravium, conducit cunctos ad portum. *Serm. 8 ad Fratres in arena*.
7. Contra diaboli insultum valet sola perseverantia, ut bono fine bona concludantur initia, ut principium medio, medium ne discrepet ultimo. *Ibid.*
8. Nihil boni dicitur, nisi usque ad mortem in bono perseveretur. *Ibid.*, serm. 34.
9. Beati hujus vite licet de sua perseverantia premio certi sint, de ipsa tamen perseverantia sua reperitur incerti. *Lib. 41 de Civit. Dei*, cap. 42.
10. Negare non possumus perseverantiam in bono proficientem usque in finem, magnum esse Dei munus. *De Correp. et gratia*, cap. 6.
11. Primus homo donum perseverantiae non habuit. *Ibid.*, cap. 10.
12. Sicut bonus qui perseveraverit usque in finem, hic salvus erit: sic et malus qui perseveraverit usque in finem, hic salvus non erit. *Lib. 4 de Baptismo contra Donat.*, cap. 44.
13. Non aliud oramus cum oramus, ut qui stat, stet; nisi ut perseveret. *De Correp. et grat.*, cap. 6.
14. Deus eos facit perseverare in bono, qui faciunt bonos. *Ibid.*, cap. 42.
15. Certi estote quia non erit inanis labor vester, si in bono proposito proficientes perseveretis usque in finem. *De Gratia et libero arbitrio*, cap. 23.
16. Memoria promissae mercedis perseverantem facit in opere. *Tract. 3 super Epist. Joan.*
17. Tentatio accidit, persevera usque in finem: quia tentatio non perseverat usque in finem. *Tract. 45 super Joan.*
18. Salutem Deus promisit perseverantibus in charitate, non in iniquitate. *Homil. 5 ex lin Homil.*, cap. 4.
19. Ubi sane et sanctimonie decus, et indeficientis gratiae expressa perseverantia est, ibi est sanctitudo. *Serm. 46 super Cant.*
20. Perseverantia sola meretur viribus gloriam, coronam virtutibus. *Epist. 129, ad Januenses.*
21. Prorsus absque perseverantia, nec qui pugnat victoriam, nec palmam victor consequitur. *Ibid.*
22. Perseverantia est vigor virum, virtutum consummatio, nutrix ad meritum, medietrix ad premium, soror patientiae, constantiae filia, amica pacis, amicitiarum nodus, unanimi-tatis vinculum, propugnaculum sanctitatis. *Ibid.*

S. BERNARD.

23. Tolle perseverantiam, nec obsequium mercedem habet, nec beneficium gratiam, nec laudem fortitudo. *Ibid.*
24. Perseverantia summæ honestatis estinsigne, totius probitatis unica fidaque custos. *Ibid.*
25. Si perseveraveris pulsans, non exibis inde vacuus. *De Inter. domo*, cap. 48.
26. Perseverantia singularis est filia summi regis, virtutum fructus, earumque consummatio, totius boni repositorium. *Serm. de Virt. obed.*
27. Profunda oblivione virtutes ille sepeliunt, quas perseverantia non insequitur. *Ibid.*
28. Nullum bonum sine perseverantia coronatur. *Lib. 2 Phœtræ*, cap. 43.
29. Perseverantia perficit inchoata, impetrat postulata, stabilitat acquisita. *Tit. 8 Diæta*, cap. 2.
30. Aliæ virtutes coronam merentur, sed sola perseverantia coronatur. *Tit. 9 Diæta*, cap. 2.
31. Qui perseverat, cessare nescit. *De Sex alis Cherub.*, ala 5, penna 5.
32. Perseverantia ipsa est virtutum omnium complementum, decor et gloria. *De Profess. monast.*, art. 5.
33. Quamlibet negligens, quamlibet tepidus, non in vacuum currit, qui ad palmam consummationis perseverando in bono pervenerit. *Homil. 5 ad Monachos.*
34. Hosti, quem ipsa conversione provocavimus, in medio certamine manus damus, si in fervore quo copimus, non perseveramus. *Ibid.*, homil. 8.
35. Incessum bonum agitur, si ante terminum vite deseratur: quia frustra velociter currit, qui priusquam ad metas veniat, deficit. *Lib. 4 Moral.*, cap. 21, num. 41.
36. Bene cepta cunctis diebus agenda sunt, ut cum malum pugnando repellitur, ipsa boni victoria constantiae manu teneatur. *Ibid.*
37. Virtus boni operis perseverantia est. *Homil. 25 super Evang.*
38. Non sufficit bene incipere, nisi studeat quis in bono opere perseverare. *Super septem Psalm.* *Penit.* super *Psalm. 1*, vers. 6.
39. Habes in Sanctis perseverantiae documentum: ut si primo non exaudiris, ab oratione non delicias, immo precibus et clamor insistas. *Ibid.*, super *Psalm. vi*, vers. 1, super illud: *De profandis clamavi.*
40. Qui bona inchoata minime consummant, dum proposita non perficiunt, etiam que fuerant cepta convellunt. *Procc.*
41. Nec malos bona imperfecta adjuvant, nec bonos male inconsummata condemnant. *Part. 3 Pastoral.*, cap. 41, admonit. 31 et 35.

S. BONAV.

DIONYSIUS
CARTIUS.S. FURNIUS
EMISEN.S. GREGOR.
MAGNUS.

3. HIERON. 42. Incipere plurimum est, perseverare paucorum. *Lib. 4 adversus Jovianum.*
43. Qui ad cupita pervenire voluerit, reflectere mentem a studio orationis non debet, sed magis perseverare in intentione cepta illum oportet. *Lib. 2 super Lamen. Hierem.*, cap. iii. super illud: *Oculus meus.*
- HUGO A S. VICTORE. 44. Perseverantia est honorum omnium coronatrix. *Lib. 4 de Anima*, cap. 16.
- HUGO CARD. 45. Tria impediunt perseverantiam: levitas, remissio, pusillanimitas. *Super Math.*, cap. xxiv.
46. Omnes virtutes ante tentationem perseverantiam promittunt, sed adventente nocte tentationum saepe fugam accipiunt. *Super Marc.*, cap. xiv.
- S. INNOC. III. 47. Nec perseverantia piget aggredi magna, nec fatigat inchoatum. *Procc.*
48. Hæc firmat nutantem, hæc coronat pugnantem, hæc ducit ad bravium, hæc ad portum, hæc dat formam operi, regulam actioni. *De Eleemosyn.*, cap. 6.
49. Si totam vitam perseverantia non illustrat, saltem perseverantia finalis finem concludat. *De Eleemos.*, cap. 6.
50. Felix perseverantia, quæ impenitentiam excludit, obstinationem expellit, contemptum eliminat, obdurationem expugnat. *Ibid.*
- JOAN. TRITH. 51. Non potest vincere, qui nescit perseverare. *Lib. 1, homil. 4 ad Monachos.*
52. Nullum virtus habet meritum, cui perseverantia non dedit incrementum. *Lib. 2, serm. 1 ad Monachos.*
- S. ISID. HISP. 53. Non est beatius qui bonum facit, sed qui incessabiliter facit. *Lib. 1 de Synonym.*
- S. LAURENT. JUSTIN. 54. Perseverantia est triumphus pugnantium, laborantium merces, charitatis indicium, virtutum palma, scala colorum, paradisi porta, meta currentium, tribulationum finis, spiritualium interemptrix ferarum, inimicorum ruina, miserorum spes, miseriarum terminus, initium vite, religionis decus, christianæ perfectionis testimonium, æternæ salutis impreddabile bravium. *De Obedient.*, cap. 26.
55. Qui cepta bona districtè non exequitur, dissolutione negligentiae manum destructivum imitatur. *Lib. 7, epist. 40, ad Gotifred. ducem.*
56. Perseverantiam faciunt expectatio premium, et penarum recordatio. *Serm. 56, de S. Andree.*
- THOMAS A KEMPIS. 57. Felix anima, quæ vitam suam ad bonum perseverantiae finem perducere meretur, ut post multos labores corporis et dolores cordis, possit in fine dicere, quod Christus dixit in cruce, *Consummatum est*. *Serm. 30, ad Novit.*, divis. 8.
- S. THOMAS 58. Grandis virtus perseverantia est, qua sola

bene ceptis consummatio præstolatur. *Conc. 2, de Assumpt. B. M.*

59. Perseverantia boni victoria est. *Lib. 6, libell. 4, num. 21.*

SENTENTIA PAGANORUM.

60. Persevera ut ceptisti, et quantum potes propria. *Epist. 4.*
61. Perseverandum est, et assiduo studio robur addendum, donec bona mens sit, quod bona voluntas est. *Ibid.*
62. Scito te in quibusdam debere perseverare, quia ceptisti: quædam vero nec incipere, in quibus perseverare sit noxium. *De Quatuor virt.*
- Vide etiam tit. *Bonitas*, sent. 22; *Dilatio*, sent. 55; *Firmitas*, sent. 2; *Incipere*, fere per totum; *Necessitas*, sent. 37; *Novitius*, sent. 7; *Opus*, sent. 80; *Philosophia*, sent. 94; *Premium*, sent. 60; *Propositum*, sent. 3; *Tentatio*, sent. 261; *Victoria*, sent. 72.

PERSONA IN GENERE.

Etymologia. Persona dicitur, quasi per se una, vel a personando, quasi per se sonans. *Super 1 Sentent.*, dist. 23, art. 1, quest. 1.

Definitio. Persona est substantia rationalis individua, suis proprietatibus a consubstantialibus cæteris segregata. *Super Psalm. vii. Et Hugo Card.*, super *Epist. Jacobi*, cap. ii.

Persona est rationalis nature individua substantia. *Part. 1, lib. 4 de Trinit.*, cap. 24.

SENTENTIA PATRUM.

1. In persona humana mixtura est animæ et corporis: in persona divina, mixtura est Dei et hominis. *Epist. 3.*
2. Una persona Deus et homo est, et utrumque est unus Christus Jesus. *Epist. 57.*
3. Sicut in homine quolibet anima et corpus, una persona est: ita in Christo Verbum et homo, una persona est. *Epist. 102.*
4. Sicut non augetur numerus personarum, cum accedit caro animæ, ut sit unus homo: sic non augetur numerus personarum, cum accedit homo Verbo, ut sit unus Christus. *Epist. 120, cap. 4.*
5. Filius hominis hærendo ad unitatem persone Filio Dei, facta est una persona: eademque Filius Dei, quæ et Filius hominis. *Tract. 19, super Joan.*
6. Una persona est Christus Deus et homo, non due: ne fides nostra non sit trinitas, sed quaternitas affirmet. *Ibid.*, tract. 27.
7. Anima et caro Christi cum Verbo Dei, una persona est, unus Christus. *Ibid.*, tract. 49.
8. Non alia Verbi, alia est hominis persona,

A
VILLA NOV.
IN VITIS
PATR.

SENECA.

S. BONAV.

CASSIODOR.
&
HUGO CARD.RICH. A S.
VICTORE.

S. AUGUST.